

ای نام تو بهترین سر آغاز
بی نام تو نامه کی کنم باز

سؤالات متن کتاب مطالعات اجتماعی

نهم دبیرستان (دوره اول)

همراه با پاسخ

درس ۱۳ تا ۲۴

قابل استفاده دبیران محترم و دانش آموزان عزیز

تهیه کننده:

علی ندافی

"دبیر مطالعات منطقه ۳ تهران"

اردیبهشت ۹۹

۱- در دوره مظفرالدین شاه رویدادی بزرگ در ایران رخ داد. این رویداد .. **انقلاب مشروطیت** .. بود.

۲- انقلاب مشروطیت باعث شد نظام پادشاهی مشروطه جایگزین نظام پادشاهی استبدادی شد. صحیح(*) غلط ( )

۳- نظام پادشاهی استبدادی چه نوع حکومتی است؟

در نظام پادشاهی استبدادی، پادشاه از قدرت و اختیارات فراوانی برخوردار است، خواست وی در حکم قانون است و او بر اساس میل و اراده خود حکومت می کند.

۴- نظام پادشاهی مشروطه چه نوع حکومتی است؟

در نظام پادشاهی مشروطه قدرت و اختیارات پادشاه بر اساس قانون محدود می شود و اداره کشور تنها در اختیار شاه نیست و نهادهایی مانند مجلس شورا و هیئت وزیران (دولت) در اداره کشور مشارکت و دخالت دارند.

۵- زمینه های انقلاب مشروطه را بیان کنید.

الف) زمینه های سیاسی و اقتصادی ب) زمینه های فکری و فرهنگی.

۶- زمینه های سیاسی و اقتصادی انقلاب مشروطه را بنویسید.

به دلیل عقب ماندگی ایران و ناتوانی حکومت قاجار در برابر روسیه و انگلستان، سرزمین های پهناوری از خاک کشور ما جدا شدند. واگذاری امتیازهای بسیار به انگلیسی ها و روس ها، علاوه بر اینکه باعث تسلط بیگانگان بر منافع ثروت اقتصادی کشور شد، ضربه شدیدی به صنعت، کشاورزی و بازرگانی ایران وارد کرد و بیکاری را در سراسر کشور گسترش داد. در این دوره با وجود فقر و بیکاری مردم، مأموران مالیاتی حکومت با بی رحمی از آنها مالیات طلب می کردند.

۷- واگذاری امتیازات بسیار به انگلیسی ها و روس ها چه زیان هایی برای کشورمان داشت؟

ضربه شدیدی به صنعت، کشاورزی و بازرگانی ایران وارد کرد و بیکاری را در سراسر کشور گسترش داد. در این دوره با وجود فقر و بیکاری مردم، مأموران مالیاتی حکومت با بی رحمی از آنها مالیات طلب می کردند.

۸- زمینه های فکری و فرهنگی انقلاب مشروطه به چند دسته تقسیم می شود؟

دو دسته: ۱- زمینه های داخلی ۲- زمینه های خارجی

۹- زمینه های فکری و فرهنگی داخلی انقلاب مشروطه را بیان کنید.

آموزه های دین اسلام و مذهب شیعه مردم را به مبارزه با ظلم و تلاش برای برقراری عدالت فرا می خواند. مردم مسلمان ایران با درس گرفتن از قیام امام حسین^(ع) و واقعه کربلا، همواره آماده بودند که در برابر ظلم و بی عدالتی بایستند.

۱۰- زمینه های فکری و فرهنگی خارجی انقلاب مشروطه را بنویسید.

آشنایی ایرانیان با افکار و دستاوردهای تمدن جدید اروپا - هم زمان با تأسیس حکومت قاجار، انقلاب کبیر فرانسه رخ داد.

۱۱- انقلاب کبیر فرانسه همزمان با تأسیس کدام حکومت در ایران بود؟

الف) قاجار(*)

ب) افشاریه ( )

ج) صفویه ( )

د) پهلوی ( )

۱۲- انقلاب کبیر فرانسه چه تأثیری بر وقوع انقلاب مشروطه در ایران داشت؟

این انقلاب، باعث گسترش اندیشهٔ آزادی خواهی و حکومت مشروطه در سراسر اروپا شد. در نتیجه، عده ای از ایرانیان که در جستجوی دلایل عقب ماندگی ایران و پیشرفت کشورهای اروپایی بودند. متوجه نظام مشروطه و حکومت قانونمند در آن کشورها شدند. آنان سرانجام به این نتیجه رسیدند که ایران نیز با داشتن حکومت مشروطه می تواند در مسیر پیشرفت و ترقی قرار گیرد.

۱۳- منظور از روشنفکران چه کسانی بودند و نقش آنها در انقلاب مشروطه چه بود؟

این عده که اغلب تحصیل کردگان اروپا و مدرسه دارالفنون بودند، و به روشنفکران معروف شدند، تلاش می کردند که از طریق کتاب و روزنامه، مردم را با محاسن حکومت قانون (حکومت مشروطه) و معایب حکومت استبدادی آشنا کنند.

۱۴- چه عواملی انگیزهٔ مردم را برای مبارزه با استبداد و سلطهٔ خارجی بیشتر کرد؟

موفقیت نهضت تنباکو و در پی آن، قتل ناصرالدین شاه به دست میرزای کرمانی.

۱۵- چرا در دورهٔ پادشاهی مظفرالدین شاه بر خشم و نارضایتی مردم افزوده شد؟

مظفرالدین شاه، فرمانروایی نرم خو و ناتوان بود- در دورهٔ او، سوء استفاده و ستمگری مأموران حکومت و دخالت بیگانگان در امور کشور ادامه یافت و بر خشم و نارضایتی مردم افزود.

۱۶- رهبران روحانی که با تشکیل انجمن از آزادیخواهان به فکر ایجاد تغییراتی به نفع مردم افتادند، چه کسانی بودند؟

آیت الله سید محمد طباطبایی و آیت الله سید عبدالله بهبهانی.

۱۷- یکی از مهمترین حوادثی که انقلاب مشروطیت را سرعت بخشید چه بود؟

ماجرای چوب و فلک کردن بازرگانان توسط عین الدوله بود.

۱۸- ماجرای چوب و فلک کردن بازرگانان توسط عین الدوله چه بود؟

عین الدوله صدراعظم مستبد مظفرالدین شاه برای ترساندن مخالفان و جلوگیری از گسترش اعتراض ها دست به کار شد و از جمله به حاکم تهران (علاء الدوله) دستور داد به بهانهٔ گران شدن قند، تعدادی از بازرگانان را به چوب ببندد.

۱۹- پس از به چوب بستن بازرگانان توسط عین الدوله مردم چه اقدامی انجام دادند؟

به دنبال این واقعه، بازار بسته شد و گروهی از علما به رهبری آیت الله طباطبایی به نشانهٔ اعتراض در حرم حضرت شاه عبدالعظیم بست نشستند.

۲۰- مهمترین خواسته معترضین در حرم عبدالعظیم چه بود؟

تأسیس عدالت خانه برای رسیدگی به شکایت های مردم و اجرای عدالت

۲۱- هنگامی که مظفرالدین شاه به خواسته های مهاجران عبدالعظیم عمل نکرد علما و مردم دست به چه اقدامی زدند؟

اعتراض های مردم دوباره شروع شد. در جریان این اعتراض ها، طلبهٔ جوانی به شهادت رسید و در نتیجه، تعدادی از علما این بار به نشانهٔ اعتراض به قسم مهاجرت کردند. هم زمان، تعدادی از مردم تهران در اعتراض به حکومت قاجار در سفارت انگلستان بست نشستند. مهمترین خواسته های معترضان، تشکیل مجلس شورا بود.

۲۲- چه گروه ها یا قشرهایی در انقلاب مشروطیت نقش موثری داشتند؟

علاوه بر علما و روشنفکران که رهبری انقلاب مشروطیت را عهده دار بودند، گروه ها و قشرهای اجتماعی مختلف مانند تجار، پیشه وران و کارگران نیز در این انقلاب نقش موثری داشتند.

۲۳- سرانجام، .. مظفرالدین شاه .. تسلیم خواسته های مردم شد و در ۱۴ مرداد ۱۲۸۵، فرمان مشروطه را صادر کرد.

۲۴- دو مورد از عوامل موفقیت انقلاب مشروطیت را بیان کنید.

آموزه های دین اسلام و مذهب شیعه- قرار گرفتن روشنفکران در کنار سایر گروه ها- آشنایی ایرانیان با تمدن جدید اروپا.

۲۵- انقلاب مشروطه با چه هدفی شکل گرفت؟

با هدف برقراری حکومت قانون و رها کردن کشور از چنگ استبداد داخلی، و سلطه خارجی

۲۶- پس از مظفرالدین شاه چه کسی جانشین او شد؟

الف) ناصرالدین شاه ( ) ب) احمد شاه ( ) ج) محمدعلی شاه (*) د) احمد میرزا ( )

۲۷- محمدعلی شاه چگونه پادشاهی بود؟

پادشاهی مستبد بود.

۲۸- به دستور .. محمدعلی شاه .. مجلس به توپ بسته شد و منحل گردید.

۲۹- مجاهدان مشروطه خواه در تبریز به رهبری .. ستارخان .. و .. باقرخان .. در برابر حکومت استبدادی محمدعلی شاه به پا خاستند.

۳۰- چه کسانی در برابر استبداد محمدعلی شاه به پا خاستند و چه نتیجه ای گرفتند؟

مجاهدان مشروطه خواه در تبریز به رهبری ستارخان و باقرخان در برابر حکومت استبدادی محمدعلی شاه به پا خاستند علمای مشروطه خواه نجف نیز آنان را به مقاومت در برابر شاه مستبد دعوت کردند. طرفداران مشروطه در گیلان و اصفهان با مشاهده ایستادگی مردم تبریز، روحیه گرفتند و راهی پایتخت شدند و تهران را فتح کردند.

۳۱- فاتحان تهران پس از فتح تهران چه تصمیمی گرفتند؟

محمدعلی شاه را برکنار کردند و پسر خردسالش، احمد میرزا، را به جانشینی او برگزیدند.

۳۲- چرا آیت الله شیخ فضل الله نوری به مخالفت با انقلاب مشروطه پرداخت؟

وی معتقد بود افرادی که رهبری انقلاب مشروطه را به دست گرفته اند، به اسلام اعتقادی ندارند و می خواهند افکار و فرهنگ کشورهای اروپایی را در ایران گسترش دهند. منظور او برخی از روشنفکران بودند که در تقلید از اروپاییان زیاده روی می کردند.

۳۳- شیخ فضل الله نوری توسط چه کسانی به شهادت رسید؟

برخی از مشروطه خواهان بعد از برکناری محمدعلی شاه، با فرصت طلبی شیخ را به اتهام مخالفت با نظام مشروطه محاکمه کردند و به شهادت رساندند.

۳۴- شهادت شیخ فضل الله نوری چه تأثیری بر اوضاع ایران داشت؟

شهادت او تأثیر نامطلوبی بر اوضاع ایران داشت و موجب اختلاف و دشمنی بیشتر در داخل کشور شد.

۳۵- مهمترین موانع و مشکلات داخلی نظام مشروطه را توضیح دهید.

استبداد محمدعلی شاه و وابستگی او به روسیه- اختلاف بین رهبران مشروطه- انحراف از مسیر اسلام.

۳۶- قرارداد ۱۹۰۷ بین کدام کشورها بسته شد؟

انگلستان و روسیه

۳۷- روسیه و انگلستان در قرارداد ۱۹۰۷ تقریباً کدام نواحی ایران را تحت نفوذ خود گرفتند؟

روسیه شمال، شمال شرقی و شمال غربی و انگلستان جنوب شرقی ایران را تحت نفوذ خود قرار داد.

۳۸- هدف انگلستان و روسیه از امضای قرارداد ۱۹۰۷ چه بود؟

برای مقابله با قدرت روزافزون آلمان و متحدانش، تصمیم گرفتند به جای رقابت، با یکدیگر همکاری کنند.

۳۹- قرارداد ۱۹۰۷ چه نتایجی برای ایران داشت؟

روسیه با خیالی آسوده در امور داخلی ایران مداخله می کرد و اجازه نمی داد که دولت و مجلس اوضاع آشفته کشور را سرسامان دهند. علاوه بر این، نیروهای روسیه وارد خاک ایران شدند. آنها در تبریز تعدادی از مشروطه خواهان را کشتند و در مشهد نیز حرم امام رضا (ع) را به گلوله بستند.

۴۰- جنگ جهانی اول در چه سالی و بین چه کشورهایی رخ داد؟

در سال ۱۹۱۴ میلادی (۱۲۹۲ شمسی) بین متحدین و متفقین

۴۱- جنگ جهانی اول پس از .. سال با پیروزی .. متفقین .. به پایان رسید.

۴۲- نتیجه جنگ جهانی اول چه بود؟

بر اثر این جنگ، میلیون ها نفر کشته، زخمی و آواره شدند و خسارت ها و ویرانی های زیادی به بار آمد.

۴۳- در جنگ جهانی اول متحدین و متفقین کدام کشورها بودند؟

متحدین	آلمان، ایتالیا، اتریش، مجارستان و عثمانی
متفقین	انگلستان، روسیه، فرانسه، در اواخر جنگ آمریکا

۴۴- موضع ایران در جنگ جهانی اول چه بود؟

دولت ایران در ابتدای جنگ جهانی اول بی طرفی کامل خود را اعلام کرد اما انگلستان، روسیه و عثمانی این بی طرفی را نادیده گرفتند و نیروهای خود را وارد ایران کردند. پس از آن برخی مناطق ایران صحنه نبرد نیروهای روسیه و انگلستان با قوای عثمانی بود.

۴۵- دلیر مردان تنگستانی به فرماندهی .. رئیسعلی دلواری .. با ایثار جان خویشی ضربه سنگینی به اشغالگران وارد آورد.

۴۶- آثار و پیامدهای سیاسی و اجتماعی جنگ جهانی اول در ایران را بنویسید.

جنگ جهانی اول موجب بی ثباتی و آشفتگی بیشتر اوضاع ایران شد. به دلیل حضور نیروهای اشغالگر و درگیری های نظامی، دولت مرکزی به نهایت ضعف رسید و تسلط خود را بر امور کشور از دست داد. نافرمانی و سرپیچی از فرمان دولت مرکزی گسترش یافت و امنیت و آسایش مردم از بین رفت. در آن سالها، ایرانیان دچار مصیبت های بزرگی مانند قحطی، فقر، گرسنگی و شیوع بیماری های واگیردار شدند و افراد زیادی جان خود را از دست دادند.

۴۷- کدامیک از کشورهای زیر در جنگ جهانی اول جزء کشورهای متفقین بود؟

(الف) آلمان ( ) (ب) ایتالیا ( ) (ج) انگلستان (*) (د) عثمانی ( )

۱- بعد از جنگ جهانی اول چه عواملی زمینه را برای انتقال حکومت از قاجاریه به پهلوی فراهم کرد؟

کشور ما در گیر انبوهی از مشکلات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی بود. این مشکلات به علاوه برنامه ها و سیاست های انگلستان در ایران، زمینه را برای انتقال حکومت از قاجاریه به پهلوی فراهم آورد.

۲- چرا روسیه در اواخر جنگ جهانی اول نیروهایش را از ایران فرا خواند؟

چون حکومت تزار روسیه بر اثر وقوع انقلابی عظیم سرنگون شد. پس از آن، نام این کشور به اتحاد جماهیر شوروی تغییر یافت. دولت جدید شوروی نیروهایش را از ایران فرا خواند و سرگرم مسائل داخلی خود شد.

۳- قرارداد ۱۹۱۹ در زمان نخست وزیری .. وثوق الدوله .. بسته شد.

۴- قرارداد ۱۹۱۹ بین کدام کشورها منعقد گردید؟

ایران - انگلستان

۵- مفاد قرارداد ۱۹۱۹ چه بود؟

بر اساس این قرارداد، اداره امور نظامی و مالی ایران در اختیار کارشناسان (مستشاران) نظامی و مالی انگلستان قرار می گرفت.

۶- چه کسانی با قرارداد ۱۹۱۹ مخالفت کردند؟

آیت الله مدرس و شیخ محمد خیابانی

۷- دلیل مخالفت گسترده آزادی خواهان با قرارداد ۱۹۱۹ چه بود؟

جلوگیری از سلطه همه جانبه انگلستان بر ایران.

۸- علت کودتای ۱۲۹۹ چه بود؟

انگلستان پس از ناکامی در اجرای قرارداد ۱۹۱۹، در صدد برآمد که از طریق کودتا اهداف استعماری خود را در ایران پیگیری کند.

۹- کودتای ۱۲۹۹ چگونه انجام شد؟

انگلستان پس از ناکامی در اجرای قرارداد ۱۹۱۹، در صدد برآمد که از طریق کودتا اهداف استعماری خود را در ایران پیگیری کند. انگلیسی ها یکی از فرماندهان نیروی قزاق به نام رضا خان را به عنوان مهره نظامی و سید ضیاء الدین طباطبایی را به عنوان مهره سیاسی کودتا برگزیدند. در سوم اسفند ۱۲۹۹ نیروهای تحت فرمان رضاخان مراکز مهم پایتخت را اشغال کردند و احمد شاه مجبور شد سید ضیاء را به نخست وزیری و رضا خان را به فرماندهی کل قوا منصوب کند.

۱۰- سید ضیاء الدین طباطبایی از سیاستمداران طرفدار کدام کشور بود؟

انگلستان

۱۱- بعد از کودتای ۱۲۹۹ احمدشاه مجبور شد چه کسی را به نخست وزیری و چه کسی را به فرماندهی کل قوا منصوب کند؟

سید ضیاء را به نخست وزیری و رضا خان را به فرماندهی کل قوا منصوب کرد.

۱۲- بعد از کدام واقعه رضا خان به فرماندهی کل قوا منصوب شد؟

الف) قرارداد ۱۹۱۹ ( ) ب) کودتای ۱۲۹۹ (*) ج) جنگ جهانی اول ( ) د) جنگ جهانی دوم ( )

۱۳- کودتای ۱۲۹۹ مقدمه تغییر حکومت از قاجاریه به پهلوی بود. صحیح (*) غلط ( )

۱۴- رضا خان برای رسیدن به حکومت چه اقداماتی را انجام داد؟

او و نیروهای نظامی اش با خشونت تمام، در بین مردم رُعب و وحشت ایجاد کرد و فضای حکومت نظامی را بر جامعه حاکم کرد و نظم و آرامش ظاهری بوجود آورد.

۱۵- رضا خان برای جلب نظر مردم، خود را چگونه فردی نشان می داد؟

رضا خان در آن زمان برای جلب نظر مردم، خود را فردی مذهبی و پایبند به احکام و ارزش های دینی نشان می داد. به همین دلیل، در مراسم و مجالس مذهبی حضور می یافت و با علما دیدار و مشورت می کرد.

۱۶- رضا خان چگونه به حکومت رسید؟

او با استفاده از موقعیت خود به عنوان وزیر جنگ و نخست وزیر، طرفداران خود را وارد مجلس شورای ملی کرد. در سال ۱۳۰۴ شمسی مجلس شورای ملی با وجود مخالفت جدی تعدادی از نمایندگان، مانند آیت الله مدرس، احمدشاه را از قدرت برکنار کرد و حکومت موقت را به رضاخان سپرد. سپس، مجلس مؤسسان به طور رسمی حکومت را به رضا خان و خانواده او واگذار کرد.

۱۷- کدام شرایط و عوامل داخلی به رضاخان در دستیابی به قدرت کمک کرد؟

حمایت انگلستان - نارضایتی مردم از اوضاع - بی کفایتی احمدشاه - قدرت گرفتن رهبران احزاب سیاسی در مجلس.

۱۸- شیوه حکومت رضا شاه چگونه بود؟

رضاشاه از ابتدای حکومت به استبداد (دیکتاتوری) روی آورد. در دوران حکومت او، هیئت وزیران و نمایندگان مجلس شورای ملی اختیار و استقلال چندانی نداشتند و تابع دستورات شاه بودند. حکومت رضاشاه به احزاب و روزنامه های مستقل اجازه فعالیت نمی داد و با زور و خشونت، فضای خفقان، ترس و سرکوب را بر جامعه حاکم کرد. در چنین شرایطی، مخالفان سرنوشتی جز تبعید، زندانی، شکنجه و اعدام نداشتند.

۱۹- یکی از مخالفان سرسخت شیوه حکومت رضاشاه .. آیت الله مدرس .. بود که به دست مأموران این حکومت به شهادت رسید.

۲۰- رهبر نهضت جنگل چه کسی بود و توسط چه کسی سرکوب شد؟

میرزا کوچک خان جنگلی بود و توسط رضا خان سرکوب شد.

۲۱- دو مورد از اقدامات رضاشاه را بنویسید.

ایجاد ارتش منظم - احداث راه آهن سراسری

۲۲- هدف رضا شاه از ایجاد ارتش منظم چه بود؟

به وجود آوردن ارتش منظم در ایران از جمله برنامه های اساسی انگلیسی ها بود. این ارتش ضمن اینکه تمرکز قدرت سیاسی را در کشور ممکن می ساخت، قیام های مردمی را سرکوب می کرد و در مواقع ضروری، به عنوان تأمین کننده اهداف نظامی انگلستان مورد استفاده قرار می گرفت. رضا شاه نیروهای سه گانه ارتش را به هدایت انگلیسی ها بوجود آورد.

۲۳- قانون نظام وظیفه عمومی در زمان رضا شاه تصویب شد. صحیح (*) غلط ( )

۲۴- هدف از احداث راه آهن سراسری توسط رضا شاه چه بود؟

هدف آن ایجاد راهی سراسری برای انتقال سریع نیروهای انگلیسی از جنوب به شمال بود. در صورت پیشروی روس ها، انگلیسی ها با استفاده از این راه می توانستند نیروهای خود را به سرعت به شمال بفرستند و مانع نفوذ آنها به هندوستان شوند.

۲۵- در جنگ جهانی دوم مهمترین عامل ارتباطی نیروهای متفقین .. راه آهن سراسری .. ایران بود.

۲۶- بهانه رضاشاه برای تضعیف ارزش های دینی مردم چه بود؟

پیشرفت و نوسازی فرهنگی و اجتماعی

۲۷- اقدامات رضاشاه جهت تضعیف ارزش های اسلامی و تخریب فرهنگ ایرانی چه بود؟

مجبور کردن مردم به این که لباس یکسانی به تن کنند و کلاه لبه داری (مشهور به کلاه پهلوی) بر سر بگذارند. پس از آن، محدودیت هایی برای برگزاری مراسم مذهبی از جمله عزاداری امام حسین (ع) به وجود آمد و زمزمه برداشتن (کشف) حجاب مطرح شد.

۲۸- قیام مردم مشهد در مسجد گوهرشاد علیه رضاشاه را شرح دهید.

مردم مشهد در اعتراض به این کارها در مسجد گوهرشاد گرد هم آمدند. نیروهای نظامی مردم را در کنار حرم حضرت امام رضا (ع) به گلوله بستند و عده ای را شهید و مجروح کردند.

۲۹- رضاشاه دستور داد حجاب را با زور و خشونت از سر زنان و دختران ایرانی بردارند. صحیح(*) غلط ( )

۳۰- جنگ جهانی دوم چگونه آغاز شد؟

با حمله ناگهانی آلمان به لهستان آغاز شد.

۳۱- با پیوستن ایتالیا و ژاپن به .. آلمان .. دولت های محور تشکیل شد.

۳۲- دولت های محور و متفقین را در جنگ جهانی دوم نام ببرید.

دولت های محور	آلمان - ایتالیا - ژاپن
متفقین	انگلستان - فرانسه - شوروی (روسیه) - آمریکا

۳۳- در جنگ جهانی دوم ایران چه موضعی گرفت؟

دولت ایران اعلام بی طرفی کرد.

۳۴- در جنگ جهانی دوم بهانه متفقین جهت اشغال ایران چه بود؟

در شهریور ۱۳۲۰، متفقین به بهانه حضور تعدادی از کارشناسان آلمانی، کشور ما را به اشغال خود درآوردند.

۳۵- هدف اصلی نیروهای متفقین از اشغال ایران چه بود؟

استفاده از موقعیت و منابع و امکانات ایران به سود خویش بود.

۳۶- متفقین پس از اشغال ایران در جنگ جهانی دوم چه کردند؟

رضا شاه را مجبور کردند که به نفع پسرش، محمدرضا شاه، از قدرت کناره گیری کند و سپس او را از ایران تبعید کردند.

۳۷- در جنگ جهانی دوم کدام کشورها پیروز شدند؟

متفقین با شکست دادن آلمان و بمباران اتمی ژاپن (توسط آمریکا)، پیروز شدند.

۳۸- جنگ جهانی دوم با بمباران اتمی .. ژاپن .. توسط .. آمریکا .. به پایان رسید.

۳۹- آثار و پیامدهای سیاسی، اقتصادی و اجتماعی جنگ جهانی دوم بر ایران چه بود؟

کشور ما تا پایان جنگ جهانی دوم در اشغال بیگانگان بود. جنگ جهانی دوم نیز همچون جنگ جهانی اول، به اقتصاد جامعه ایران خسارت ها و آسیب های زیادی وارد کرد. مردم ایران طی آن سال ها با کمبود و گرانی شدید مواد غذایی، مخصوصاً نان، روبرو بودند و عده زیادی بر اثر گرسنگی و سوء تغذیه جان سپردند.

۴۰- چرا در سال های نخست حکومت محمدرضا شاه، مجلس شورای ملی و هیئت وزیران نقش موثری در اداره کشور بدست آوردند؟
او در سال های نخست سلطنت خود این امکان را نداشت که همچون پدرش با استبداد حکومت کند.

۴۱- ایران در اولین سال های حکومت محمدرضا شاه از لحاظ سیاسی چه وضعیتی داشت؟
محمدرضا شاه در سال های نخست سلطنت خود این امکان را نداشت که همچون پدرش با استبداد حکومت کند. بنابر این، برای نمایندگان مجلس شورای ملی و هیئت وزیران فرصتی به وجود آمد که در اداره امور کشور نقش موثری داشته باشند.

۴۲- در اوایل حکومت محمدرضا شاه چه چیزی به ثبات و آرامش سیاسی کشور آسیب می زد؟
رقابت های انگلستان، شوروی و آمریکا برای کسب نفوذ سیاسی و اقتصادی هر چه بیشتر در ایران .

۴۳- امتیاز بهره برداری از منابع نفت ایران در زمان مظفردالدین شاه به .. انگلیسی ها.. واگذار شد.

۴۴- رهبران ملی شدن صنعت نفت را چه کسانی بر عهده داشتند؟
آیت الله کاشانی - دکتر محمد مصدق

۴۵- صنعت نفت در چه تاریخی ملی اعلام شد؟
اسفند ۱۳۲۹

۴۶- دکتر مصدق با چه هدفی به نخست وزیری رسید؟
استبداد محمدعلی شاه و وابستگی او به روسیه-اختلاف بین رهبران مشروطه-انحراف از مسیر اسلام.

۴۷- چرا انگلستان نتوانست از ملی شدن صنعت نفت جلوگیری کند؟
به دلیل وحدت ملت و همدلی رهبران نهضت.

۴۸- علت شکست نهضت ملی شدن نفت چه بود؟
پس از مدتی، میان رهبران و گروه های سیاسی پشتیبان نهضت ملی شدن نفت اختلاف بروز کرد و اتحاد و همدلی به تفرقه و دشمنی تبدیل شد.

۴۹- کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ با حمایت کدام کشورها اتفاق افتاد؟
انگلستان و آمریکا

۵۰- کودتای ۲۸ مرداد با چه هدفی صورت گرفت؟
سرنگونی دولت مصدق

۵۱- دولت مصدق چگونه سقوط کرد؟
طبق برنامه ای که دو کشور آمریکا و انگلیس طراحی کرده بودند، در روز ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ واحدهایی از ارتش به فرماندهی سرلشکر فضل الله زاهدی به خیابان ریختند و با اشغال مراکز مهم پایتخت، دولت دکتر مصدق را سرنگون کردند.

۵۲- فرماندهی کودتای ۲۸ مرداد برعهده چه کسی بود؟
سرلشکر فضل الله زاهدی

۵۳- آثار کودتای ۲۸ مرداد چه بود؟

منابع نفت ایران دوباره در اختیار بیگانگان قرار گرفت و نوفذ و سلطه آمریکا بر کشور ما به تدریج افزایش یافت. چندماه بعد از کودتا، حکومت پهلوی با نادیده گرفتن قانون ملی شدن نفت ، امور اکتشاف، استخراج و فروش نفت را طی قراردادی به چندین شرکت نفتی انگلیسی، آمریکایی، هلندی و فرانسوی واگذار کرد. این شرکت ها متعهد شدند ۵۰درصد در آمد فروش نفت را به ایران بپردازند.

۵۴- محمدرضا شاه پس از کودتای ۲۸ مرداد چه سیاستی در پیش گرفت؟

به شاهی مستبد و ستمگر تبدیل شد که اصول قانون اساسی را آشکارا نادیده می گرفت. او همچنین با تأسیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک) به سرکوب شدید مخالفان پرداخت و دوباره فضای ترس و خفقان بر ایران حاکم شد.

۵۵- محمدرضا شاه با تأسیس .. سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک) .. به سرکوب شدید مخالفان پرداخت.

۵۶- کودتای ۲۸ مرداد مقدمه ای برای تغییر حکومت ایران بود. صحیح ( ) غلط (*)

۵۷- چه شباهتی ها و تفاوت هایی در اهداف نهضت تنباکو و نهضت ملی شدن نفت وجود دارد؟

شباهت: مبارزه با انگلیس بود- روحانیون و روشنفکران نقش اساسی داشتن.

تفاوت: نهضت تنباکو در زمان قاجاریه بود ولی ملی شدن نفت در زمان پهلوی- در نهضت تنباکو یک قرارداد لغو شد ولی در ملی شدن صنعت نفت یک منبع برای کشور حفظ شد.

۵۸- مهمترین دلیل موفقیت کودتای ۲۸ مرداد چه بود؟

اختلاف میان رهبران نهضت باعث ایجاد تفرقه بین مردم شد و آمریکا و انگلیس از این موقعیت نهایت استفاده را کردند.

۵۹- کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ چه تفاوت و شباهتی با کودتای ۱۲۹۹ داشت؟

در هر دو کودتا کشورهای خارجی دخالت داشتند- کودتای ۱۲۹۹ برای تغییر نظام پادشاهی بود ولی کودتای ۱۳۳۲ برای تثبیت نظام پادشاهی بود.

@Motaleat909

۱- چرا پس از کودتای ۲۸ مرداد مردم از وضعیت کشور ناراضی و ناراحت بودند؟

پس از کودتای ۲۸ مرداد و بازگشت محمدرضا شاه به سلطنت، به تدریج نفوذ و سلطه آمریکا بر ایران بیشتر شد. در آن زمان، مردم ایران از شکست نهضت ملی شدن نفت و تسلط دوباره بیگانگان بر کشورشان ناراحت بودند.

۲- هدف آمریکا از ایجاد تغییرات اجتماعی و اقتصادی در ایران چه بود؟

جلوگیری از وقوع قیام های مردمی و حفظ حکومت پهلوی.

۳- دو نمونه از تغییرات انجمن های ایالتی و ولایتی را بنویسید.

۱- شرط مسلمان بودن برای انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان لغو گردید.

۲- شرط سوگند به قرآن یاد کردن انتخاب شوندگان، به سوگند به کتاب آسمانی تبدیل شد.

۴- چرا تصویب نامه انجمن ایالتی و ولایتی موجب تضعیف اسلام و تخریب ارزش های اسلامی می شد؟

چون شرط مسلمان بودن برای انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان لغو گردید. و دیگر آنکه شرط سوگند به قرآن یاد کردن انتخاب شوندگان به سوگند به کتاب آسمانی تبدیل شد.

۵- به چه دلیلی علما با تغییر قانون انجمن های ایالتی و ولایتی مخالف بودند؟

حکومت پهلوی به ظاهر وانمود می کرد که با این تغییرات قانونی قصد دارد مردم را در فعالیت های اجتماعی مشارکت بدهد. اما در واقع هدف او تضعیف هویت اسلامی جامعه ایران بود.

۶- برجسته ترین مخالف تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی .. امام خمینی .. بود که در قم اقامت داشت.

۷- چرا امام خمینی با قانون انجمن های ایالتی و ولایتی به مخالفت برخاست؟

چون می دانست که هدف حکومت از این تغییرات، مخالفت با اسلام و تخریب ارزش های اسلامی است.

۸- سرانجام تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی چه شد؟

سرانجام در نتیجه مخالفت جدی امام و سایر علما، دولت مجبور شد این تصویب نامه را لغو کند.

۹- هدف شاه از برگزاری همه پرسی اصول شش گانه (انقلاب سفید) چه بود؟

چون محمدرضا شاه پیروی از سیاست های آمریکا را برای حفظ حکومت خود ضروری می دانست. به همین دلیل، مدت کوتاهی پس از لغو تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی اصول شش گانه را اعلام کرد.

۱۰- شاه پس از لغو تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی دست به چه اقدامی زد؟

اعلام کرد که اصول شش گانه ای را با عنوان "انقلاب سفید" به همه پرسی (رفراندوم) خواهد گذاشت.

۱۱- چه کسانی به مخالفت با اصول شش گانه (انقلاب سفید) شاه پرداختند؟ چرا؟

امام خمینی و سایر علمای مبارز از اهداف و پیامدهای واقعی این اصول آگاه بودند و یقین داشتند که اجرای این اصول، موجب افزایش سلطه آمریکا بر ایران و وابستگی بیشتر سیاسی و اقتصادی کشور ما به بیگانگان می شود.

۱۲- امام خمینی در مخالفت با اصول شش گانه شاه از مردم چه درخواستی کردند؟

امام ضمن غیرقانونی شمردن همه پرسی اصول شش گانه، از مردم خواست که در آن شرکت نکنند.

۱۳- مردم کدام شهرها در مخالفت با اصول شش گانه تظاهرات کردند؟

تهران و قم

۱۴- اصول شش گانه در چه تاریخی به همه پرسی گذاشته شد؟ و نتیجه آن چه بود؟

با وجود اعتراض های مردم، در بهمن ۱۳۴۱ برگزار شد و حکومت پهلوی نیز اعلام کرد که بیشتر مردم با اصول شش گانه موافق اند.

۱۵- توصیه امام خمینی به مداحان و سخنرانان مذهبی در محرم ۱۳۴۲ چه بود؟

سکوت در برابر حکومت ستمگر، کمک به دشمنان اسلام است و از آنان خواست که خطر اسرائیل را به مردم گوشزد کنند.

۱۶- چرا امام در محرم ۴۲ از مداحان و سخنرانان مذهبی خواست خطر اسرائیل را به مردم گوشزد کنند؟

چون در آن زمان، حکومت پهلوی با اسرائیل رابطه برقرار کرده بود.

۱۷- امام خمینی در عاشورای ۴۲ در مدرسه فیضیه شاه را در مورد چه مسائلی به شدت محکوم کرد؟

ستمگری و همکاری با اسرائیل و وابستگی به آمریکا.

۱۸- علت و چگونگی قیام ۱۵ خرداد ۴۲ را بنویسید.

دو روز بعد از سخنرانی امام در عاشورای ۴۲ مأموران شاه شبانه به خانه امام ریختند و ایشان را دستگیر و پس از انتقال به تهران، در یکی از پادگان های نظامی زندانی کردند. دستگیری امام موجب خشم و اعتراض گسترده مردم مسلمان ایران در شهرهای مختلف شد. رژیم شاه که از حرکت سریع و فراگیر مردم به وحشت افتاده بود، به مأموران خود دستور داد که تظاهرات کنندگان را به گلوله ببندند و قیام را سرکوب کنند.

۱۹- شدیدترین اعتراض ها به دستگیری امام خمینی در کدام شهرهای کشور صورت گرفت؟

قم، تهران و ورامین.

۲۰- قیام ۱۵ خرداد ۴۲ چه تأثیری در گسترش مبارزات مردم داشت؟

بر خشم و نفرت مردم انقلابی نسبت به شاه و عوامل حکومت افزود و انگیزه آنان را برای مبارزه تا سرنگونی حکومت پهلوی تقویت کرد.

۲۱- بر اساس لایحه کاپیتولاسیون (قضاوت سپاری) امریکایی ها چه امتیازی به دست آورده بودند؟

بر اساس این مصونیت، اگر آمریکایی ها در ایران مرتکب جرمی می شدند، دادگاه های ایران حق رسیدگی به جرم آنها را نداشتند.

۲۲- امام خمینی به چه علت با لایحه کاپیتولاسیون مخالفت کردند؟

امام خمینی در یک سخنرانی مهم، دادن مصونیت قضایی به آمریکاییان را اقدامی ذلت بار و خلاف استقلال کشور شمرده و شاه را به سبب وابستگی به آمریکا به شدت سرزنش کرد.

۲۳- چرا حکومت پهلوی تصمیم گرفت امام خمینی را تبعید کند؟

چون حکومت پهلوی دریافت که امام اهل سازش و سکوت نیست.

۲۴- امام خمینی در چه تاریخی و به کجا تبعید شد؟

در ۱۳ آبان ۴۳ ایشان به ترکیه تبعید شد. حدود یکسال بعد، تبعیدگاه امام از ترکیه به عراق تغییر یافت و تا مهر ۵۷ امام در شهر نجف ساکن بود.

۲۵- امام خمینی در تبعید، به چه شکلی مبارزات خود را ادامه داد؟

با صدور اعلامیه و فرستادن پیام، مردم و گروه های سیاسی را به مبارزه با حکومت پهلوی دعوت می کرد.

۲۶- اقدامات امام خمینی را در مبارزه با حکومت پهلوی به ترتیب روی نمودار بنویسید.

مخالفت با تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی	مخالفت با اصول شش گانه	سخنرانی تاریخی در مدرسه فیضیه	مخالفت با کاپیتولاسیون و دستگیری امام	ادامه مبارزه در دوران تبعید
---	---------------------------	----------------------------------	--	--------------------------------

۲۷- مبارزه مردم ایران پس از تبعید امام خمینی به چه صورت ادامه یافت؟

قشرهای مختلف مردم به ویژه روحانیان، فرهنگیان، دانشجویان و بازاریان پس از تبعید رهبر نهضت، به مبارزه ادامه دادند. آنها به پیروی از امام، مبارزه را وظیفه ای دینی و شرعی می دانستند. علاوه بر یاران و پیروان امام خمینی، گروه های دیگری نیز با عقاید سیاسی متفاوت در مبارزه با حکومت پهلوی شرکت داشتند.

۲۸- روش مبارزاتی افرادی مانند استاد مطهری، دکتر شریعتی و آیت الله طالقانی چگونه بود؟

با سخنرانی، نوشتن کتاب و مقاله و برگزاری کلاس های تفسیر قرآن و نهج البلاغه در مساجد، حسینیه ها و دانشگاه ها، اسلام انقلابی را به جوانان معرفی کنند.

۲۹- اوضاع ایران در آستانه انقلاب اسلامی چگونه بود؟

در آن زمان شاه اکثر مخالفان خود را سرکوب کرده بود. آمریکا و بسیاری از کشورهای قدرتمند نیز از او پشتیبانی می کردند. با این حال مردم ایران به دلیل مسائل و مشکلات مختلف فرهنگی، سیاسی و اقتصادی از شاه و سیاست های او ناراضی بودند.

۳۰- دلایل سیاسی، فرهنگی-اجتماعی و اقتصادی نارضایتی مردم از حکومت شاه را بنویسید.

- ✓ حکومت پهلوی به فرهنگ و ارزش های اسلامی توجهی نداشت و برنامه های رادیو و تلویزیون و سینما در جهت بی بند باری و تخریب ارزش های اسلامی بود. (فرهنگی)
- ✓ حکومت به بیگانگان وابسته بود و نفوذ و دخالت کشورهای خارجی به ویژه آمریکا در امور ایران، بر نارضایتی مردم افزوده بود. (سیاسی)
- ✓ استبداد و سرکوب عامل دیگری بود که خشم و نفرت ایرانیان را علیه حکومت شاه بر می انگیزت. (سیاسی)
- ✓ رژیم پهلوی حقوق ملت و اصول قانون اساسی مشروطه را نادیده می گرفت. نمایندگان مجلس شورای ملی و هیئت وزیران در برابر شاه هیچ اختیاری نداشتند و کاملاً مطیع او بودند. (اجتماعی)
- ✓ روزنامه ها نیز آزادی نداشتند و نمی توانستند از شاه و مقام های حکومتی انتقاد کنند. (اجتماعی)
- ✓ ساواک و مأموران نظامی با انواع شکنجه ها، مخالفان را سرکوب می کردند و عده زیادی از مخالفان به اعدام، زندان و تبعید محکوم شده بودند. (سیاسی)
- ✓ حیف و میل و غارت ثروت و سرمایه های ملی کشور توسط خاندان پهلوی و مقام های حکومتی. (اقتصادی)
- ✓ بیشتر مردم، بویژه در روستاها و شهرهای کوچک، در فقر و محرومیت به سر می بردند. (اقتصادی)

۳۱- علت قیام ۱۹ دی ۱۳۵۶ مردم قم چه بود؟

انتشار مقاله توهین آمیز نسبت به امام در روزنامه اطلاعات.

۳۲- علت قیام ۲۹ بهمن مردم تبریز چه بود؟

مردم تبریز به مناسبت چهلم شهدای ۱۹ دی قم، در روز ۲۹ بهمن قیام کردند و تعداد زیادی از آنها شهید و زخمی شدند.

۳۳- اعتراض های مردم در سال ۵۷ چگونه ادامه پیدا کرد؟

اعتراض ها ادامه یافت و شهرهای مختلف ایران صحنه راهپیمایی علیه حکومت شد. هر چه زمان می گذشت، افراد بیشتری در تظاهرات حضور می یافتند و خواستار نابودی حکومت شاه می شدند. همچنین در این دوره کارکنان و کارگران شرکت نفت دست به اعتصاب زدند و کارکنان کارخانه های دیگر و مراکز آموزشی، رادیو، تلویزیون، روزنامه و ... دست از کار کشیدند.

۳۴- در مورد جمعه سیاه توضیح دهید.

یکی از خونین ترین رویدادهای دوران انقلاب اسلامی در روز ۱۷ شهریور ۵۷ در تهران به وقوع پیوست. در آن روز که به جمعه سیاه معروف شد، مأموران رژیم به طرز بی رحمانه ای تظاهرات مردم را در میدان ژاله (شهدای کنونی) به خاک و خون کشیدند و عده زیادی را شهید و زخمی کردند.

۳۵- عکس العمل شاه در برابر اعتراض و تظاهرات ملت چگونه بود؟

عکس العمل شاه متفاوت بود، از یک سو برای فریب ملت، پی در پی نخست وزیران خود را عوض می کرد و مدعی آن بود که پیام انقلاب آنان را شنیده است و به خواسته هایشان توجه خواهد کرد. از سوی دیگر، به مأموران خود دستور می داد که تظاهرکنندگان را سرکوب کنند.

۳۶- عکس العمل امام خمینی در برابر فریب شاه چه بود؟

با هوشیاری اقدامات شاه و حامیان خارجی او را خنثی کرد و مانع توقف و یا انحراف انقلاب از مسیر خود شد.

۳۷- چرا امام از عراق به پاریس رفت؟

پس از آنکه قیام ملت علیه شاه گسترش یافت دولت عراق امام را وادار کرد که آن کشور را ترک کند. امام ناچار به فرانسه رفت و در محله "نوفل لوشاتو" در حومه شهر پاریس اقامت گزید.

۳۸- حضور امام در پاریس چه مزیتی داشت؟

با حضور امام در پاریس، بسیاری از مبارزان توانستند با ایشان ملاقات و گفت و گو کنند. همچنین این امکان برای خبرنگاران سراسر جهان فراهم آمد تا پیام امام را به گوش مردم ایران و جهان برسانند.

۳۹- در نتیجه مبارزه مردم ایران، شاه در روز .. ۲۶ دی .. مجبور به فرار از کشور شد.

۴۰- رهبر انقلاب اسلامی در .. ۱۲ بهمن .. سال ۱۳۵۷ با استقبال بی نظیر و با شکوه مردم به میهن عزیز بازگشت.

۴۱- انقلاب اسلامی در .. ۲۲ بهمن .. سال ۱۳۵۷ به پیروزی رسید و عصر جدیدی در تاریخ ایران آغاز شد.

۴۲- شعار اصلی انقلاب اسلامی چه بود؟

استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی.

۴۳- هدف انقلاب اسلامی چه بود؟

از بین بردن وابستگی کشور به بیگانگان و تأمین حقوق ملت در چارچوب قوانین و ارزش های اسلامی.

۴۴- سه عامل موثر در موقعیت انقلاب اسلامی را بنویسید.

ایمان به اسلام - وحدت ملت - رهبری قاطع امام خمینی.

سئوالات متن مطالعات اجتماعی نهم درس شانزدهم (ایران در دوران پس از پیروزی انقلاب اسلامی) تهیه کننده: علی ندافی

۱- پس از پیروزی انقلاب اسلامی تلاش برای تحقق کدام شعار آغاز شد؟
شعار "استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی"

۲- امام خمینی به دولت موقت چه مأموریتی داد؟
مأموریت داد که ضمن اداره امور کشور، اقدامات لازم را برای تأسیس نظام سیاسی جدید انجام دهد.

۳- چرا روز ۱۲ فروردین، روز جمهوری اسلامی نام گذاری شده است؟

مردم ایران در روزهای ۱۰ و ۱۱ فروردین ۱۳۵۸ برای تعیین سرنوشت سیاسی خود به پای صندوق های رأی رفتند تا از میان دو گزینه جمهوری اسلامی: آری یا خیر یکی را برگزینند. در این همه پرسی، ۹۸/۲ درصد به جمهوری اسلامی رأی مثبت دادند. نتیجه همه پرسی در ۱۲ فروردین اعلام گردید و پس از آن، آن روز به عنوان روز جمهوری اسلامی نام گذاری شد.

۴- مردم ایران در روزهای ۱۰ و ۱۱ فروردین ۱۳۵۸ برای تعیین سرنوشت سیاسی خود به پای صندوق های رأی رفتند.

۵- در همه پرسی فروردین ۱۳۵۸، ۹۸/۲ درصد به جمهوری اسلامی رأی مثبت دادند.

۶- نتیجه همه پرسی در ۱۲ فروردین اعلام گردید و پس از آن، آن روز به عنوان روز جمهوری اسلامی نام گذاری شد.

۷- بلافاصله پس از همه پرسی تعیین نظام سیاسی، مقدمات تدوین قانون اساسی جمهوری اسلامی فراهم آمد.

۸- نظام جمهوری اسلامی چگونه و با چه اقدامی به طور رسمی شکل گرفت؟

پس از تصویب قانون اساسی، انتخابات اولین دوره ریاست جمهوری (بهمن ۱۳۵۸) و سپس اولین دوره مجلس شورای اسلامی (اسفند ۱۳۹۸) برگزار شد. پس از انتخاب رئیس جمهوری و تشکیل مجلس شورای اسلامی، هیئت دولت نیز تعیین شد و نظام جمهوری اسلامی به طور رسمی شکل گرفت.

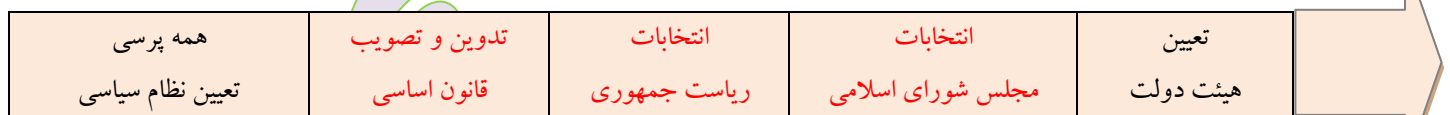
۹- نهادهای انقلابی به فرمان امام خمینی بر چه اساسی به وجود آمدند؟

بر اساس ضرورت و نیازهای کشور بوجود آمدند.

۱۰- هدف از تشکیل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و بسیج مستضعفان به فرمان امام خمینی چه بود؟

دفاع از آرمان های انقلاب اسلامی و مرز و بوم کشور.

۱۱- نمودار روند تأسیس حکومت جمهوری اسلامی را تکمیل کنید.

۱۲- با توجه به نمودار، نقش مردم را در تأسیس نظام جمهوری اسلامی توضیح دهید.

مردم به طور مستقیم و غیر مستقیم حضور پررنگ و نقش تعیین کننده ای داشتند.

۱۳- به چه دلیلی جمهوری اسلامی با رژیم اسرائیل قطع رابطه کرد؟

جمهوری اسلامی از همان ابتدای شکل گیری به حمایت از نهضت های آزادی بخش در سراسر جهان برخاست. به همین دلیل، روابط خود را با دولت اشغالگر قدس (اسرائیل) قطع کرد و از قیام مردم فلسطین برای آزادی سرزمین خود پشتیبانی نمود.

۱۴- چرا دولت های سلطه گر و زورگو(در رأس آنها آمریکا)، فعالیت های گسترده ای را برای انحراف و نابودی نظام نوپای اسلامی آغاز کردند؟ چون روابط خود را با دولت اشغالگر قدس (اسرائیل) قطع کرد و از قیام مردم فلسطین برای آزادی سرزمین خود پشتیبانی نمود.

۱۵- سه مورد از توطئه و دسیسه های دشمنان برای انحراف و نابودی انقلاب اسلامی ایران چه بود؟

✓ ایجاد شورش و ناامنی

✓ ترور شخصیت ها و مردم انقلابی

✓ اقدامات نظامی

✓ جنگ تحمیلی

۱۶- نقش گروه های ضد انقلاب داخلی را در ایجاد شورش و ناامنی در سال های نخست پیروزی انقلاب اسلامی را بنویسید.

گروه های ضد انقلاب داخلی با حمایت دشمنان خارجی انقلاب اسلامی در بخش هایی از کشور، به ویژه در مناطق مرزی، به ایجاد ناامنی و اغتشاش پرداختند. این گروه ها قصد داشتن با به راه انداختن جنگ داخلی، اقوام ایرانی را در مقابل هم قرار دهند. آنها حتی به اموال عمومی و دارایی های مردم نیز خسارت های فراوانی وارد کردند.

۱۷- نتیجه اقدامات تروریستی گروه های ضد انقلاب چه بود؟

تعداد زیادی از شخصیت های نظام جمهوری اسلامی و یاران نزدیک امام به شهادت رسیدند. از جمله آیت الله سید علی خامنه ای بر اثر اقدامات تروریستی ضد انقلاب به شدت مجروح شدند.

۱۸- چند تن از شخصیت های انقلابی و یاران امام که در سال های نخست پیروزی انقلاب ترور شدند را نام ببرید.

استاد آیت الله مرتضی مطهری، آیت الله دکتر بهشتی، محمد علی رجایی و حجت الاسلام دکتر محمدجواد باهنر

۱۹- علت تسخیر سفارت آمریکا توسط دانشجویان پیرو خط امام چه بود؟

در ابتدای انقلاب، سفارت آمریکا در ایران به مرکزی برای حمایت از گروه های ضد انقلاب تبدیل شده بود. به همین دلیل دانشجویان آنجا را تسخیر کردند و تعدادی از مأموران دولت آمریکا را به گروگان گرفتند.

۲۰- سفارت آمریکا در چه تاریخی توسط دانشجویان تسخیر شد؟

در ۱۳ آبان سال ۱۳۵۸

۲۱- شرط آزادی گروگان های آمریکایی توسط دانشجویان چه بود؟

دانشجویان اعلام کردند که چنانچه آمریکا شاه را تحویل دهد و متعهد شود که در امور داخلی ایران دخالت نکند، گروگان ها را آزاد خواهد کرد.

۲۲- آمریکا جهت رهایی گروگان های خود دست به چه اقدامی زد و نتیجه آن چه شد؟

اقدام به حمله نظامی کرد، اما هواپیما و بالگردهای آن کشور در صحرای طبس دچار طوفان شن شدند و نیروهای آمریکایی با تحمل تلفات و خسارات گریختند.

۲۳- با میانجیگری کدام دولت گروگان های آمریکایی آزاد شدند؟

دولت الجزایر

۲۴- جنگ تحمیلی در چه تاریخی و توسط کدام کشور بر علیه ایران آغاز شد؟

در ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ توسط حکومت بعثی عراق.

۲۵- صدام رئیس حکومت عراق با فرمان حمله به شهر ..... جنگ علیه ایران را آغاز کرد.

(د) خرمشهر (*)

(ج) دزفول ( )

(ب) اهواز ( )

(الف) آبادان ( )

۲۶- جنگ تحمیلی سرانجام پس از .. **۸** .. سال پایداری ملت و ایثار رزمندگان به پایان رسید.

۲۷- چند سال پس از آتش بس، تبادل اسرای ایرانی و عراقی انجام شد؟

دو سال

۲۸- سرانجام جنگ تحمیلی چه شد؟

جنگ تحمیلی پس از ۸ سال به پایان رسید این در حالی بود که صدام به هیچ یک از هدف های خود نرسید و حتی نتوانست یک وجب از خاک عزیز کشور ما را جدا کند.

۲۹- انقلاب اسلامی با وجود ترور گسترده شخصیت های نظام جمهوری اسلامی، چرا و چگونه به حرکت خود ادامه داده است؟

چون این انقلاب از درون مردم بود و حمایت آنها را داشت قائل به شخص نبود و اگر شخصی ترور می شد دیگران مسیر او را ادامه می دادند و شهادت آنها باعث می شد مردم بیشتر متحد شده و راه آنها را ادامه دهند و درخت تنومند انقلاب با خون همان شهیدان آبیاری شود.

۳۰- در باره حمایت گسترده مردم از انقلاب اسلامی در سال های پس از پیروزی چند دلیل بیاورید.

- ✓ داشتن استقلال فکری سیاسی و اقتصادی کشور
- ✓ مشارکت عظیم در تمامی انتخابات کشور و دخیل بودن در سرنوشت خود
- ✓ پیشرفت های علمی، نظامی و هسته ای
- ✓ مبارزه با ابرقدرت ها
- ✓ توجه به عمران و آبادانی کشور

۳۱- امام خمینی در چه تاریخی رحلت کردند؟

در شامگاه ۱۳ خرداد ۱۳۶۸ در تهران

۳۲- پیکر امام خمینی پس از تشییع بی نظیر تاریخی در نزدیکی .. **بهشت زهرا** .. تهران .. به خاک سپرده شد.

۳۳- عظیم ترین ثمره زندگی امام خمینی چه بود؟

رهبری انقلابی بزرگ

۳۴- جمله معروف آیت الله خامنه ای (رهبر انقلاب) در مورد امام خمینی چه بود؟

فرمودند: "این انقلاب در هیچ کجای جهان بی نام او شناخته نیست."

۳۵- پس از ارتحال امام خمینی (ره)، چه کسی و چگونه به رهبری انقلاب برگزیده شد؟

یک روز پس از ارتحال امام، مجلس خبرگان رهبری، آیت الله خامنه ای را به رهبری انقلاب برگزید.

۱- فرهنگ چیست؟

به طور کلی، فرهنگ یک جامعه شیوه زندگی آن جامعه است. فرهنگ را آگاهی و اندیشه مشترک اعضای یک جامعه نیز می گویند.

۲- افراد در چگونگی برقراری ارتباط با یکدیگر چه اشتراکاتی دارند؟

در چگونگی برقراری ارتباط با یکدیگر، آداب و رسوم و پوشاک و تغذیه، باورها و اعتقادات، قوانین و مقررات، نحوه استفاده از محیط طبیعی و... اشتراکاتی با هم دارند.

۳- رابطه جامعه و فرهنگ چیست؟

جامعه بدون فرهنگ وجود ندارد و فرهنگ هم بدون جامعه به وجود نمی آید.

۴- فرهنگ آموختنی است، یعنی چه؟

یعنی از طریق ژن به ارث نمی رسد بلکه از راه آموزش و تربیت از نسلی به نسل دیگر منتقل می شود. به همین دلیل، فرهنگ را آگاهی و اندیشه مشترک اعضای یک جامعه نیز می گویند.

۵- مورچه ها و زنبورها نیز با هم زندگی می کنند اما فرهنگ ندارند، چرا؟

چون فرهنگ در جریان (فرایند) اجتماعی شدن آموخته می شود.

۶- اجتماعی شدن یا جامعه پذیری یعنی چه؟

اجتماعی شدن فرایندی طولانی مدت از تولد تا آخر عمر است که افراد از طریق آن، زندگی در جامعه را می آموزند و خود را با آن منطبق می کنند.

۷- چرا اجتماعی شدن فرایندی بسیار مهم در زندگی است؟

زیرا بدون آن افراد نمی توانند به زندگی در جامعه ادامه دهند در یک جامعه، هر فرد عقاید و باورها، رسوم، قوانین و حتی چگونگی پاسخ دادن به غریز را از دیگران می آموزد و به افراد دیگر یاد می دهد.

۸- فرایند اجتماعی شدن نخست در کجا و چگونه رخ می دهد؟

فرایند اجتماعی شدن، نخست در خانواده رخ می دهد. خانواده اولین و مهم ترین کانون اجتماعی شدن فرد است. پدر و مادر به کودک یاد می دهند که چطور صحبت کند، چگونه غذا بخورد و در نشست و برخاست چه آدابی را رعایت کند و ...

۹- کودک در خانواده، علاوه بر چگونگی بر طرف کردن نیازهایش چه چیزی را یاد می گیرد؟

شیوه ابراز احساسات و هیجان ها را نیز یاد می گیرد و تقلید می کند. برای مثال، یاد می گیرد که با چه کلمات یا رفتارهایی محبت یا خشم خود را به دیگران ابراز کند.

۱۰- با بزرگتر شدن فرد علاوه بر خانواده چه عوامل دیگری در فرایند اجتماعی شدن فرد مؤثر است؟

با بزرگتر شدن فرد، علاوه بر خانواده، رسانه های جمعی، دوستان و گروه همسالان و برنامه های آموزشی و تربیتی مدرسه نیز چگونگی زندگی در جامعه و سازگاری با آن را به تدریج به او می آموزند. این فرایند بعدها با رفتن به دانشگاه، خدمت سربازی، محل کار و ... ادامه پیدا می کند.

۱۱- در فرایند اجتماعی شدن، مهمترین لایه های فرهنگ را نام ببرید؟

نمادها، هنجارها، ارزش ها و عقاید

۱۲- انواع لایه های فرهنگ یک جامعه را با ذکر مثال بیان کنید.

جنبه های مختلف یک فرهنگ را می توان به لایه های یک پیاز تشبیه کرد. برخی از این لایه ها خارجی یا بیرونی هستند، مانند نمادها و هنجارها. معمولاً وقتی با جامعه ای روبه رو می شویم، نخست اشکال ظاهری فرهنگ آن را در می یابیم، اما اگر زندگی مردم آن جامعه را بیشتر دقیق تر بررسی کنیم، به جنبه های عمیق تری از فرهنگ آنها پی می بریم. ارزش ها و عقاید، لایه های عمیق فرهنگ هستند.

۱۳- نمادها در جریان روابط .. اجتماعی .. به وجود می آیند.

۱۴- کاربرد نماد را با ذکر مثال بنویسید.

هر جامعه ای برای انتقال معانی مورد نظر خود از انواع معینی از نمادها استفاده می کند. زبان گفتاری و نوشتاری، تصاویر، بناها، نوع پوشاک و همه اشیا و دست ساخته های انسان و همچنین برخی رفتارهای او نقش نمادین دارند.

۱۵- هنجار چیست؟

رفتارهای معینی هستند که در یک گروه یا جامعه پذیرفته شده و متداول اند. به عبارت دیگر، به قواعد و شیوه های مورد قبول یک جامعه برای انجام دادن کارهای مختلف، هنجار می گویند.

۱۶- هنجارها شامل چه مواردی می شوند؟

هنجارها در واقع همه عادت ها، آداب و رسوم اجتماعی، مناسک مذهبی، قواعد، قوانین و مقررات (قوانین ازدواج، قوانین خرید و فروش، قوانین عبور و مرور و ...) را در بر می گیرد.

۱۷- هنجارها و زندگی اجتماعی چه رابطه ای دارند؟

زندگی اجتماعی بدون وجود هنجارها ادامه پیدا نمی کند و هنجارها به روابط اجتماعی سامان می بخشند. افراد یک جامعه خود را ملزم می بینند از هنجارها پیروی کنند تا جامعه آنها را به عضویت پذیرد.

۱۸- مهمترین دلایل پیروی از هنجارها چیست؟

مهم ترین دلایل پیروی از هنجارها، اعتقاد به آنها یا حفظ آبرو و احترام یا ترس از مجازات است.

۱۹- پیروی نکردن از هنجارها چه عواقبی دارد؟

مجازات می شوند، این مجازات ممکن است به صورت سرزنش خود یا دیگران، پوزخند، تمسخر، طرد کردن و محروم نمودن، متلک گفتن یا مجازات های رسمی و قانونی باشد.

۲۰- ارزش چیست؟

ارزش یعنی اینکه ما، اموری را خوب، مطلوب و مثبت تلقی کنیم. هر فرد یا اعضای هر گروه و جامعه، اموری را با ارزش می دانند و امور دیگری را ناپسند تلقی می کنند.

۲۱- رابطه ارزش و هنجار را با ذکر مثال بنویسید.

ارزش ها به هنجارها جهت می دهند یعنی افراد بر مبنای ارزش هایی که به آنها معتقدند رفتار و عمل می کنند. برای مثال فردی که حفظ محیط زیست برایش یک ارزش است، تلاش می کند در عمل به حفظ محیط زیست کمک کند. در مصرف آب و برق صرفه جویی کند. زباله ها را تفکیک می کند.

۲۲- یکی از عوامل مهمی که در شکل گیری ارزش ها موثر است، عقاید .. دینی .. است.

۲۳- منظور از ارزش های انسانی و اجتماعی چیست؟

ارزش های انسانی و اجتماعی آن دسته از ارزش های هستند که همه انسان ها یا اغلب افراد یک جامعه آن را خوب و مطلوب می دانند مانند شجاعت، صداقت، کمک به دیگران، احترام به سالمندان و دفاع از کشور.

۲۴- یکی از عوامل مهمی که در شکل گیری ارزش ها مؤثر است، عقاید دینی است، برای آن دو مثال بزنید.

صدقه دادن و انفاق برای فرد مسلمان یک ارزش است و این ارزش ناشی از اعتقادی است که آن فرد به جلب خشنودی خداوند و اطاعت از او دارد.

۲۵- عقاید اسلامی برای مسلمانان چه نقشی دارد؟

اعتقادات اسلامی ملاکی است که با آن هنجارها و ارزش ها را می سنجیم و هر کدام را که با این اصول اعتقادی سازگاری ندارند، طرد می کنیم.

۲۶- هر یک از هنجارهای زیر مبتنی بر کدام ارزش ها و عقاید است؟ توضیح دهید.

الف) برخی نانواها، شب های جمعه یک یا چند تنور نان خود را به صورت رایگان و صلواتی به مردم می دهند: ارزش دینی - انسان دوستی
ب) مردها در هنگام ورود به خانه دیگران با صدای بلند "یا الله" می گویند: ارزش عرفی و دینی - حفظ حجاب
ج) افراد موقع دیدن کودک، "ماشالله" می گویند: ارزش دینی - چشم زخم

۲۷- عوامل مختلفی می توانند نمادها، ارزش ها و هنجارهای یک جامعه را تغییر دهند و در فرهنگ آن جامعه تغییر و دگرگونی پدید آورند. در باره این عوامل و چگونگی تأثیر آنها بر فرهنگ گفت و گو کنید و مثال بیاورید.

عوامل	مصادیق	تغییر در نمادها، ارزش ها و هنجارها
پیشرفت های صنعتی و فناوری	زندگی کاشانه نشینی (آپارتمان نشینی) پیشرفت وسایل حمل و نقل و افزایش مسافرت	خانه های چند طبقه، فضای کمتر برای بازی بچه ها و ...
رسانه های جمعی	تلویزیون، رادیو، روزنامه، اینترنت و ماهواره	کم شدن دید و بازدید - گسترش فردگرایی
نفوذ فرهنگی بیگانگان و کشورهای سلطه گر	ماهواره - اینترنت	مدگرایی - تغییر نوع پوشش - تغییر معماری

۱- موضوع هویت در واقع همان پاسخ به پرسش کیستی است.

صحیح (*) غلط ( )

۲- منظور از هویت چیست؟

هویت عبارت است از احساس و آگاهی و شناخت از خود.

۳- از لحاظ هویت چه تفاوتی بین انسان و سایر موجودات زنده است؟

آگاهی انسان از وجود و شخصیت و ویژگی های خود از جمله تفاوت های او با سایر موجودات زنده است و خداوند این امتیاز را به انسان عطا کرده است.

۴- ابعاد هویت را نام ببرد.

هویت فردی و هویت اجتماعی .

۵- هویت فردی شامل چند بخش است؟

دو بخش: ویژگی های جسمانی و روانی.

۶- با ذکر مثال بگوئید هویت جسمانی مربوط به چیست؟

هویت جسمانی مربوط به بدن و خلقت طبیعی ما هستند. مانند: جنسیت، قد، وزن، سن و گروه خونی

۷- با ذکر مثال بگوئید هویت اخلاقی و روانی مربوط به چیست؟

ویژگی های اخلاقی و روانی همان ویژگی غیر جسمانی هستند. مانند: صبور بودن، زود رنج بودن، داشتن پشتکار و اراده، امیدوار بودن، لجوج بودن و به هنر علاقه داشتن.

۸- ویژگی های جسمانی افراد بر خصوصیات روانی آنها چه تأثیری می گذارد؟

ویژگی های جسمانی افراد بر خصوصیات روانی آنها اثر می گذارد، برای مثال، بیماری ها یا اختلالات جسمی تأثیرات نامطلوبی بر سلامتی روانی انسان دارند.

۹- ویژگی های اخلاقی و روانی چه تأثیری بر انسان می گذارد؟

ویژگی های اخلاقی و روانی می توانند بر جسم ما تأثیر بگذارد. برای مثال، افراد خوش بین و امیدوار و پرتلاش نسبت به آدم های بدبین و منفی باف یا تنبل، سلامت جسمانی بیشتری دارند.

۱۰- سن جزء کدامیک از هویت های انسان است؟

الف) روانی ( ) ب) اجتماعی ( ) ج) شخصی ( ) د) جسمانی (*)

۱۱- هویت اجتماعی چگونه بدست می آید؟

افراد با عضویت در گروه های مختلف اجتماعی هویت اجتماعی به دست می آورند. ما با عضویت در خانواده، فرزند به حساب می آییم، با عضویت در مدرسه دانش آموز هستیم و ...

۱۲- هویت اجتماعی چیست؟

افراد با عضویت در گروه های مختلف اجتماعی هویت اجتماعی به دست می آورند. به عبارت دیگر، هویت اجتماعی ما از طریق ارتباط با جامعه شکل می گیرد. ما عضو گروه های متفاوتی مانند خانواده، دوستان و .. هستیم و در هر گروه نقش هایی را بر عهده می گیریم.

۱۳- وقتی ما خود را عضو یک گروه معرفی می کنیم، به چه چیزی اشاره می کنیم؟

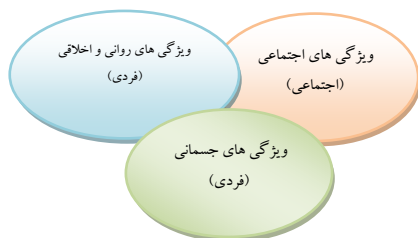
به هویت اجتماعی خود اشاره می کنیم.

۱۴- هر فرد در کجا با عقاید و ارزش های جامعه آشنا می شود؟

هر فرد ابتدا در خانواده و سپس در مدرسه و محله و سایر مؤسسات و نهادهای اجتماعی با عقاید و ارزش های جامعه آشنا می شود.

۱۵- هویت اجتماعی فرد بر اساس عقاید و ارزش های جامعه شکل می گیرد. صحیح(*) غلط ( )

۱۶- ابعاد هویت را ذکر کنید.

۱۷- با ذکر چند مثال تأثیر هویت اجتماعی و هویت فردی بر یکدیگر را بیان کنید.

هویت فردی (جسمانی و روانی) و هویت اجتماعی بر یکدیگر تأثیر می گذارند. برای مثال وقتی در گروه دوستان و همسالان قرار می گیرد از سلیقه و علایق آنها تأثیر می پذیرد و به تدریج همان علایق بخش از هویت فردی او می شود.

۱۸- آیا ویژگی های هویتی ما تغییر می کنند؟

برخی از ویژگی های هویتی تغییر نمی کنند و همیشه ثابت اند، برای مثال ما نمی توانیم سن و تاریخ تولد یا مکان تولد خود را تغییر بدهیم. اما برخی از ویژگی های هویتی همواره در حال تغییرند. برای مثال، یک فرد فقیر ممکن است به فردی پر درآمد، و یک فرد بی سواد به آدمی با سواد و تحصیل کرده مبدل شود یا فردی که چندان به اخلاق دینی پایبند نیست با تلاش و کوشش به فردی با تقوا تبدیل گردد.

۱۹- ویژگی های انتسابی را با ذکر مثال توضیح دهید.

ما در شکل گیری بعضی از ویژگی های هویتی خود نقشی نداریم، برای مثال، جنسیت، مکان تولد، پدر و مادر و شکل و قیافه خود و مواردی از این قبیل را انتخاب نمی کنیم. به ویژگی های هویتی که ما در پیدایش آنها نقشی نداریم، ویژگی های "انتسابی" می گویند.

۲۰- ویژگی های اکتسابی را با ذکر مثال توضیح دهید.

ما در بسیاری از ویژگی های هویتی خود نقش داریم. برای مثال، برخی صفات اخلاقی یا ویژگی های اجتماعی را خود انتخاب می کنیم و به آنها شکل می دهیم. به ویژگی هایی که ما در دست آوردن آنها نقش داریم، ویژگی های "اکتسابی" می گویند.

۲۱- چرا شناخت هویت خود و ویژگی های آن اهمیت دارد؟

- ✓ با شناخت هویت، انسان می تواند استعدادهای خود را کشف کند.
- ✓ از کیفیت زندگی بهتر بهره مند می شود.
- ✓ با توجه به شناخت ویژگی های خود در زمان مناسب تصمیم گیری دقیق تری می گیرد.

۲۲- آیا صحیح است که خود یا دیگران را به دلیل ویژگی های انتسابی سرزنش کنیم؟ چرا؟

خیر، چون ما در پیدایش آنها نقشی نداریم.

۲۳- آیا ما در تغییر هویت خود نقش داریم؟ چگونه؟

بله، در ویژگی های اکتسابی خودمان نقش داریم و می توانیم آنها را شکل دهیم.

۲۴- یکی از مراتب هویت اجتماعی، هویت .. ملی .. است که به یک ملت مربوط می شود.

۲۵- ملت به چه چیزی گفته می شود؟

به جمعیتی که در قلمرو یک سرزمین مشخص مستقر شده و دارای اشتراکات تاریخی، زبانی، مذهبی، اقتصادی و آرمان های مشترک می باشند.

۲۶- عمده ترین عناصر هویت یک ملت را نام ببرید.

فرهنگ، تاریخ (زمان) و سرزمین (مکان)

۲۷- شکل زیر را کامل کنید.

۲۸- مهم ترین ویژگی های مشترک جامعه ایرانی که با آنها شناخته می شویم را نام ببرید.

۱- ما در سرزمین ایران زندگی می کنیم.

۲- ما مسلمانیم.

۳- ما تاریخ کهن و میراث فرهنگی غنی داریم.

۴- زبان مشترک ما فارسی است.

۵- انقلاب اسلامی نمایانگر آرمان های والای جامعه ماست.

۲۹- چرا سرزمین از مهمترین عناصر شکل دهنده هویت ملی است؟

چون برای مردمی که در یک سرزمین زندگی می کنند سرزمین یا وطن ارزشی متفاوت با سایر مکان ها دارد و احساس خاصی در آنها به وجود می آورد، به گونه ای که وظیفه خود می دانند از آن تا پای جان دفاع کنند.

۳۰- در متون کهن ایران باستان، از سرزمین ما به .. ایران شهر .. و .. ایران زمین .. یاد شده است.

۳۱- چرا دین از ارکان مهم هویت ایرانیان است؟

چون بیش از ۹۸ درصد مردم ایران مسلمان اند. فرهنگ مردم بر اساس دین اسلام است و عقاید و ارزش ها و حتی نظام سیاسی و قوانین امروز ما از دین اسلام نشئت می گیرد. زندگی ما ایرانیان با دین اسلام عجین شده است. دین اسلام همچنین موجب پیوند ما با جهان اسلام یعنی مسلمانانی است که در سایر نقاط جهان زندگی می کنند.

۳۲- تاریخ ایران باستان چه تأثیری بر فرهنگ ایرانیان گذاشت؟

ایران جایگاه تمدن های باستانی بوده است و بیش از چند هزار سال قدمت دارد. در دوره ایران باستان، حکومت های قدرتمندی در این سرزمین به وجود آمده اند و قلمرو پهناوری را در اختیار داشته اند.

۳۳- پس از ورود اسلام به ایران، عقاید و ارزش های اسلامی چه تأثیری در فرهنگ ایرانیان پدید آورد؟

پس از ورود اسلام به ایران، عقاید و ارزش های اسلامی دگرگونی بزرگی در فرهنگ ایرانیان پدید آورد. البته دسته ای از رسوم و آیین های ایرانیان مانند جشن نوروز که مغایرتی با تعالیم اسلام نداشتند، بر جا ماندند و ادامه یافتند. پذیرش اسلام، ایران را به جهان اسلام پیوند زد و ایرانیان با بهره گیری از تعالیم اسلام در شکوفایی و گسترش تمدن اسلامی نقش مهمی ایفا کردند.

۳۴- اقلیت های دینی ..زردشتی..، .. مسیحی.. و .. کلیمی.. در کشور ما ضمن پیروی از دین خود، هویت و فرهنگ ایرانی را حفظ نموده اند.

۳۵- در دوران باستان، اغلب ایرانیان از عقاید و ارزش های دین .. زردشت .. پیروی می کردند.

۳۶- این جمله از کیست؟ (ایرانیان از دین اسلام نیرو و حیات گرفتند و هم نیرو و حیات خود را صرف خدمت به آن کردند).

الف) امام خمینی ( )   ب) شهید بهشتی ( )   ج) دکتر مفتاح ( )   د) استاد مطهری (*)

۳۷- ایرانیان توانستند، اقوام مهاجم چون مغول ها و تیموریان را تحت تأثیر فرهنگ اسلامی و ایرانی قرار دهند. صحیح(*) غلط ( )

۳۸- چرا زبان مشترک نقش مهمی در تکوین هویت ملی دارد؟

چون زبان مشترک است که میراث فرهنگی با آن آموخته می شود و انتقال می یابد.

۳۹- زبان فارسی چه نقشی در هویت ملی دارد؟

زبان فارسی ریشه در تمدن ایران باستان دارد اما در دوران پس از اسلام نیز تداوم یافت و به عنوان زبان آموزشی و اداری به کار رفت. دانشمندان و بزرگان دوره اسلامی صدها اثر علمی و ادبی و هنری به این زبان پدید آورده اند، تا جایی که می توان زبان فارسی را زبان دوم جهان اسلام دانست. زبان فارسی همچنین همواره عامل وحدت اقوام ایرانی بوده است و آنها ضمن استفاده از زبان محلی خود، ده ها اثر ادبی و علمی و فرهنگی به زبان فارسی پدید آورده اند.

۴۰- زبان دوم جهان اسلام زبان .. فارسی .. است.

۴۱- میراث فرهنگی یک کشور به وسیله زبان آموخته می شود و انتقال می یابد. صحیح(*) غلط ( )

۴۲- انقلاب اسلامی چه تأثیری بر هویت ملی ایرانیان داشته است؟

در این انقلاب، مردم ایران به جای دنباله روی از فرهنگ بیگانگان به فرهنگ و هویت اسلامی خود باز گشتند و با بهره گیری از ارزش های دینی خود، خواستار استقلال، آزادی و جامعه ای اسلامی شدند. امروزه آرمان های انقلاب اسلامی الهام بخش مسلمانان جهان قرار گرفته است.

۱- بنیاد خانواده بر .. ازدواج .. استوار است.

۲- ازدواج (نکاح) چیست؟

ازدواج پیمانی است که به موجب آن یک زن و مرد در زندگی با هم شریک و متحد می شوند و خانواده ای را تشکیل می دهند.

۳- هدف نکاح تشکیل .. خانواده .. است.

۴- حدیثی از پیامبر (ص) در مورد اهمیت تشکیل خانواده بنویسید.

هیچ بنیادی در نزد خدا، پسندیده تر از بنیاد ازدواج و خانواده نیست.

۵- کارکردهای خانواده را نام ببرید.

الف) فرزند آوری

ب) حمایت و مراقبت (محبت، مراقبت و رفع نیازهای مادی)

ج) جامعه پذیری و تربیت

۶- اهمیت فرزند آوری و تجدید نسل در خانواده چیست؟

یکی از مهم ترین کارکردهای خانواده در طول تاریخ، فرزند آوری بوده است. فرزند آوری علاوه بر تقویت بنیاد خانواده موجب می شود که نسل انسان باقی بماند و تداوم پیدا کند. با تولد فرزندان، خانواده توسعه می یابد و مستحکم می شود. به دنیا آمدن فرزندان، موجب نشاط و سرزندگی اعضای خانواده و دلگرمی پدر و مادر می شود. تولد فرزند، برای اعضای خانواده و خویشاوندان برکت ها و فواید زیادی دارد.

۷- اولین شرط بقای هر جامعه، .. جمعیت .. آن است.

۸- اولین شرط بقای هر جامعه ای، جمعیت آن است، یعنی چه؟

یعنی بدون وجود جمعیت کافی در یک جامعه، فعالیت های آن دچار اختلال می شود. در صورتی که جمعیت یک جامعه منقرض گردد، آن جامعه نابود می شود و از بین می رود.

۹- در مورد مهر و محبت خانواده توضیح دهید.

نیاز به مهر و محبت یا نیاز عاطفی از نیازهای اساسی انسان است. خانواده مهم ترین کانون حمایت و مراقبت عاطفی از افراد است.

۱۰- مهر و محبت والدین به یکدیگر و به کودکان موجب چه چیزی می شود؟

مهر و محبت والدین به یکدیگر و به کودکان موجب آرامش در کانون خانواده می شود. کودکان از سال های نخستین زندگی خود در آغوش گرم پدر و مادر با مهربانی و محبت آشنا می شوند و با پرورش یافتن در دامن آنها، مهربانی و از خود گذشتگی و نیکوکاری را می آموزند.

۱۱- یکی از کارکردهای اعضای خانواده، مراقبت از اعضای خود است در این مورد توضیح دهید.

نوزاد انسان در آغاز زندگی توانایی برطرف کردن نیازهای زیستی و بدنی خود را ندارد و بر خلاف بسیاری از حیوانات، تا مدت زیادی پس از تولد همچنان ناتوان است. بنابر این کودک برای ادامه زندگی خود به مراقبت نیاز دارد. از سوی دیگر، انسان ها در دوره سالمندی نیز دچار ضعف و ناتوانی می شوند و بدون مراقبت، قادر نیستند خود را به خوبی اداره کنند. علاوه بر دوره کودکی و سالمندی، در میانه این دو دوره نیز اعضای خانواده در شرایط مختلف مانند بیماری و یا حوادث به مراقبت از یکدیگر نیاز پیدا می کنند.

۱۲- انسان ها در چه دورانی نیاز به مراقبت دارند؟

نوزادی، سالمندی و بیماری یا حوادث .

۱۳- خانواده چگونه به رفع نیازهای مادی اعضای خود کمک می کند؟

اعضای خانواده به خوراک، پوشاک، مسکن و وسایل زندگی نیاز دارند. رفع نیازهای مادی و اقتصادی خانواده بر عهده سرپرست خانواده، یعنی پدر، است. هر چند امروزه در شهرها و روستاها، عده ای از زنان نیز دوش به دوش مردان با فعالیت های اقتصادی و کسب درآمد در رفع نیازهای خانواده مشارکت و همراهی می کنند.

۱۴- رفع نیازهای مادی و اقتصادی خانواده بر عهده سرپرست خانواده، یعنی.. پدر.. است.

۱۵- چرا اجتماعی شدن، هم نیاز فرد و هم نیاز جامعه است؟

چون هم باعث شکل گیری هویت و شخصیت افراد می شود و هم موجب تداوم جامعه می گردد.

۱۶- اجتماعی شدن در چه مرحله ای از زندگی فرد رخ می دهد؟

اگر چه اجتماعی شدن در سراسر زندگی فرد ادامه می یابد. اما مهمترین مرحله آن، دوران اولیه زندگی فرد در خانواده است.

۱۷- والدین در تربیت اعضای خانواده چگونه مسئول هستند؟

والدین نه تنها مسئول رفع نیازهای عاطفی و زیستی و معیشتی فرزندان هستند بلکه وظیفه مهم تربیت اخلاقی، معنوی و دینی آنها را نیز بر عهده دارند. یک خانواده سالم می تواند در دامن خود فرزندان مؤمن، پرهیزگار و پایبند به اصول اخلاقی تربیت کند.

۱۸- طبق فرموده امام سجاد (ع) نقش والدین در تربیت اعضای خانواده چیست؟

"حق فرزند این است که بدانی خوبی و بدی او به تو ارتباط دارد. در تربیت و ادب آموزی و خدا شناسی او مسئولیت داری، باید او را در محبت و اطاعت خدا کمک کنی و وسایل ایمان و پاکی او را فراهم سازی".

۱۹- خانواده به چه روش هایی اعضای خود را اجتماعی می کنند؟

- ✓ دلایل خوبی و بدی رفتارها را برای فرزندان خود بازگو می کنند و عقاید، ارزش ها و هنجارهای جامعه را برای آنها شرح می دهند. (گفت و گو)
- ✓ رفتارهای پسندیده فرزندان را تشویق و تحسین می کنند و با ابراز علاقه، قدردانی، خرید هدیه و مانند آن، فرزندان را به تقویت و تداوم آن رفتارها تشویق می کنند. (تشویق)
- ✓ با نشان دادن نارضایتی، بی اعتنایی، خودداری از صحبت کردن با محبت و یا محروم کردن فرزندان از برخی مزایا و ... از تکرار رفتارهای ناپسند آنان جلوگیری می کنند. (تنبیه)

۱- منظور از خانواده متعادل چیست؟

اگر خانواده ای بتواند وظایف خود را به خوبی انجام دهد، می توان از آن به عنوان خانواده ای متعادل یاد کرد.

۲- اگر خانواده ای نتواند وظایف خود را به خوبی انجام دهد چه اثرات زیان باری دارد؟

دچار آسیب شده است. در چنین حالتی، رابطه خانواده با دیگر نهادهای جامعه نیز دچار مشکل می شود و در نهایت، آسیب به همه جامعه سرایت می کند.

۳- اولین گام در راه تشکیل خانواده متعادل و سالم چیست؟

دقت در انتخاب همسر

۴- انتخاب صحیح همسر چه نتیجه ای دارد؟

موجب سازگاری و آرامش در خانواده می شود. اگر افراد در انتخاب همسر بر معیارهای نادرستی تکیه کنند، مثلا زیبایی ظاهری یا ثروت همسر خود را در نظر بگیرند، در زندگی خانوادگی با شکست رو به رو می شوند.

۵- عقیده صاحب نظران در انتخاب همسر چیست؟

برخی از صاحب نظران معتقدند که افراد در انتخاب همسر باید به تناسب و همگونی خود با طرف مقابل توجه کنند. هر چه افراد از نظر اعتقادات دینی، تحصیلات، اخلاق و روحیات و وضعیت خانوادگی با همدیگر هماهنگی داشته باشند، زندگی شان با دوام تر است.

۶- خداوند در آیه ۲۱ سوره روم چه می فرماید؟

.. و از نشانه های خداوند است که برای شما از جنس خودتان همسرانی آفرید تا در کنار آنها آرامش بیابید و انس بگیرید و بین شما رأفت و مهربانی برقرار نمود.

۷- از دیدگاه اسلام برای انتخاب همسر به چه عواملی باید توجه کرد؟

مهمترین عاملی که باید در همسرگزینی به آن توجه کرد، ایمان و اعتقادات دینی افراد است.

۸- منظور از اصالت خانواده چیست؟

یعنی فردی که به عنوان همسر انتخاب می شود، در خانواده ای صالح و اهل ایمان و تقوا پرورش یافته باشد.

۹- در گذشته خانواده چه نقشی در همسرگزینی داشتند؟

در گذشته، خانواده ها نقش بیشتری در همسرگزینی فرزندان خود داشتند و از خانواده نوپا حمایت بیشتری می کردند.

۱۰- چگونه می توانیم از شیوه همسرگزینی توسط خانواده استفاده کرد؟

اگر امروزه نیز جوانان همسر خود را با همفکری و حمایت خانواده ها انتخاب و از تجربه های آنان استفاده کنند، از بروز بسیاری از ناسازگاری ها جلوگیری می شود.

۱۱- پیامبر (ص) در باره رفتار با خانواده چه می فرماید؟

بهترین شما کسی است که رفتار او با خانواده اش نیکوتر باشد و من در نیکی به خانواده ام بهترین هستم.

۱۲- مهمترین هدف ازدواج از دیدگاه قرآن چیست؟

برقراری آرامش و محبت بین زن و مرد است. زن و مرد یکدیگر را کامل می کنند و می توانند در کنار هم به کمال برسند.

۱۳- وقتی زن و مرد با هم ازدواج می کنند و خانواده ای را تشکیل می دهند، .. حقوق .. و .. تکالیفی .. بر روابط آنها حاکم می شود.

۱۴- وقتی زن و مرد با هم ازدواج می کنند و خانواده ای را تشکیل می دهند، حقوق و تکالیفی بر روابط آنها حاکم می شود، یعنی چه؟

یعنی هر یک نسبت به دیگری دارای حقوقی است و در مقابل، وظایف و تکالیفی نیز دارد.

۱۵- مهم ترین عواملی که موجب ناسازگاری زن و مرد می شوند، کدامند؟

✓ انتخاب نادرست همسر

✓ برخی از زن و شوهرها از حقوق و تکالیف خود در زندگی خانوادگی شناخت کافی ندارند و یا آمادگی کافی و شایستگی لازم را برای انجام تکالیف خانوادگی به دست نیاورده اند.

✓ زن و مرد در دو خانواده و دو محیط جداگانه تربیت و پرورش یافته اند.

✓ بین افراد تفاوت های فردی وجود دارد.

✓ گاهی بین نقش هایی که فرد باید ایفا کند تعارض به وجود می آید.

۱۶- بین افراد تفاوت های فردی وجود دارد، یعنی چه؟

یعنی گاهی حتی دو نفر که در یک خانواده بزرگ شده اند، سلیقه ها و خلق و خوی متفاوتی دارند. اختلاف سلیقه بین همه افراد وجود دارد اما گاهی ممکن است به مشاجره و کشمکش های مخرب تبدیل شود.

۱۷- تعارض در نقش را با یک مثال توضیح دهید.

خانمی که شاغل است، هم وظیفه شغلی دارد و باید ساعاتی را بیرون از منزل بگذراند و هم وظایف مادری و همسری بر عهده اوست و می خواهد این وظایف را نیز به خوبی انجام دهد. پس با دشواری هایی روبه رو می شود.

۱۸- آیا همه اختلاف سلیقه ها مخرب هستند؟

همه اختلاف سلیقه ها مخرب نیستند. گاهی جروبحث بین زن و شوهر، طبیعی است. امکان ندارد که زن و شوهر کاملاً مانند یکدیگر باشند اما مهم است که یاد بگیرند اختلاف سلیقه هایشان را حل و فصل و برای آنها چاره اندیشی کنند.

۱۹- چگونه می توان از بروز ناسازگاری ها جلوگیری کرد؟

✓ گذراندن آموزش های خانواده قبل از ازدواج.

✓ مشاوره با افراد دارای صلاحیت در زمینه همسرگزینی.

✓ رعایت اخلاق و آداب همسرداری.

✓ گفت و گوی صمیمانه زن و شوهر برای حل مشکلات و پیدا کردن راه حل های مناسب.

۲۰- از اخلاق و آداب همسرداری چند مورد بنویسید.

خوش خلقی، احترام گذاشتن به همسر و رعایت ادب، با الفاظ نیکو وی را صدا زدن، قدردانی کردن از زحمات همسر، گذشت کردن، بهانه جویی نکردن و نادیده گرفتن مسائل بی اهمیت، پذیرفتن اشتباه خود، عذرخواهی کردن و جبران اشتباه.

۲۱- یکی از عواملی که موجب امنیت و ثبات خانواده و گرمی و نشاط آن می شود، وجود .. فرزندان .. است.

۲۲- صاحب نظران معتقدند تک فرزندی هم برای خانواده و هم برای اجتماع پیامدهای نامطلوبی دارد. صحیح(*) غلط ( )

۲۳- مزایای چند فرزندی را بنویسید.

تجربه اجتماعی شدن و رشد اجتماعی کودکان افزایش می یابد. در این خانواده ها، کودکان همبازی دارند و رقابت ها و بازی ها و دعوای کودکان و همچنین الگو برداری از رفتارهای خواهر و برادر شکل می گیرد و کودکان مجبور نیستند همواره با افراد بزرگسال، در ارتباط باشند. همچنین، افرادی که برادر و خواهر دارند، در آینده از لذت ارتباطات وسیع تر خانوادگی و حمایت و محبت برادر و خواهر محروم نمی شوند و فرزندانشان نیز از داشتن عمو و خاله و دایی و عمه، برخوردار خواهند بود.

۲۴- کدام خانواده ها شایسته است فرزند بیشتری داشته باشند؟

خانواده هایی که والدین توانایی لازم برای تربیت مناسب فرزندان را دارند، شایسته است تعداد بیشتری فرزند داشته باشند.

۲۵- کاهش .. فرزندآوری.. در خانواده ها پیامد های منفی برای جامعه دارد.

۲۶- طبق آیات ۲۳ و ۲۴ سوره اسراء وظایف فرزندان نسبت به پدر و مادر چیست؟

... و به پدر و مادر نیکی کنید. اگر یکی از آن دو یا هر دوی آنان به سالخوردگی رسیدند و این در حالی است که نزد تو هستند، (کوچکترین) سخنی که نشانگر ناراحتی و رنجش است به آنان مگو و با پرخاشگری آنان را از خود مران و زیبا و شایسته با آن دو سخن بگو. از سر عطف و دلسوزی با آنان مهربان و فروتن باش و بگو پروردگارا همان طور که مرا در کودکی پرورش دادند (و با من مهربان بودند) به آن دو رحم کن.

۲۷- رسول خدا(ص) در مورد تکالیف پدر و مادر نسبت به فرزندان چه فرموده اند؟

به فرزندان احترام بگذارید و با آداب و روش پسندیده با آنها معاشرت کنید.

۲۸- فرزندی که پدر و مادر از او راضی نباشند، از .. رحمت خدا.. دور می شود.

۲۹- اطاعت از والدین باید چگونه باشد؟

اطاعت از والدین، رعایت اخلاق خوش و خوداری از بی احترامی به آنها در هر شرایط واجب است.

۳۰- در چه صورتی اطاعت از والدین جایز نیست؟

در صورتی که به گناه و نافرمانی از خدا دستور دهند.

۳۱- چه عواملی موجب ناسازگاری والدین و فرزندان می شود؟

- ✓ گاه در مراحل از زندگی، والدین و فرزندان انتظارات یکدیگر را برآورده نمی کنند.
- ✓ فرزندان در دوران زندگی خود با محیط ها و افراد دیگری به جز خانه و خانواده آشنا می شوند.
- ✓ در جوامع صنعتی امروز پدر و مادرها وقت کمتری را به گفت و گو با فرزندان نوجوان خویش اختصاص می دهند.

۳۲- چه هنگامی این جمله 'پدر و مادرم مرا درک نمی کنند' از فرزندان شنیده می شود؟

وقتی شنیده می شود که کودکان با رسیدن به بلوغ و بزرگ تر شدن، تغییر می کنند و می خواهند نقش فعال تری در اجتماعی شدن خود داشته باشند، اما ممکن است پدر و مادر این تغییرات را جلدی نگیرند.

۳۳- در مورد آشنایی فرزندان با محیط ها و افراد دیگر و ادا نکردن حقوق والدین توضیح دهید.

آنها در محله و مدرسه دوستانی پیدا می کنند و با شیوه های دیگری غیر از آنچه در خانواده آموخته اند، آشنا می شوند. نوجوانان به شدت تحت تأثیر دوستان و گروه همسالان و فشار هنجاری آنها قرار می گیرند و حقوق والدین را ادا نمی کنند.

۳۴- چرا والدین حق دارند بر رفت و آمد فرزندان نظارت دقیق داشته باشند؟

والدین معمولاً نسبت به رویه رو شدن جوانان با محیط های دیگر حساس اند. آنها از اینکه بچه ها تجربه کافی ندارند و ممکن است به مشکلات اخلاقی دچار شوند، نگران اند و حق دارند بر رفت و آمد فرزندان و معاشرت های آنها نظارت دقیق داشته باشند.

۳۵- چگونه می توان از بروز ناسازگاری ها جلوگیری کرد؟

- ✓ اختلاف نظر و سلیقه والدین و فرزندان تا حدی قابل قبول است و اگر به خوبی مدیریت شود، به رشد و کمال اعضای خانواده می انجامد. در غیر اینصورت به خانواده و جامعه آسیب می رساند.
- ✓ به نظر می رسد پدر و مادر موظف اند برای گفت و گو با فرزندان وقت بگذارند و یکسره خود را به کار و فعالیت های روزانه مشغول نکنند.
- ✓ ترتیب دادن جلساتی با حضور والدین و مشاوران خبره که در آن فرزندان و والدین بتوانند مسائل خود را بگویند، مفید است.

۳۶- به نظر صاحب نظران، تک فرزندی چه پیامدهای نامطلوب فردی و اجتماعی دارد؟

تجربه اجتماعی شدن و رشد اجتماعی کودکان کاهش می یابد. در این خانواده ها، کودکان همبازی ندارند و رقابت ها و بازی ها و دعوای کودکان و همچنین الگو برداری از رفتارهای خواهر و برادر شکل نمی گیرد و کودکان مجبور هستند همواره با افراد بزرگسال، در ارتباط باشند. همچنین، افرادی که برادر و خواهر ندارند، در آینده از لذت ارتباطات وسیع تر خانوادگی و حمایت و محبت برادر و خواهر محروم می شوند و فرزندان نیز از داشتن عمو و خاله و دایی و عمه، برخوردار نخواهند بود.

۳۷- کاهش نرخ باروری در کشور ما در آینده چه پیامدهای نامطلوبی دارد؟

پیری جامعه- کاهش نیروی فعال جوان و کار- انقطاع نسل جامعه بشری- افسردگی جامعه- ضعیف شدن کشور از لحاظ نیروی نظامی و دفاعی.

۳۸- زندگی خانوادگی، یک دوره طولانی یعنی از .. ازدواج .. تا پایان .. عمر .. را در بر می گیرد.

۳۹- در طول زندگی چه مشکلاتی ممکن است خانواده را دچار تزلزل کند؟

در این دوره ممکن است مشکلات گوناگون از قبیل بیکاری، فقر، بیماری شدید و طولانی، فوت یکی از اعضای خانواده یا معلولیت کودک پیش بیاید و شرایط دشواری را برای خانواده به وجود بیاورد و حتی ارکان خانواده را دچار تزلزل کند.

۴۰- خانواده ها هنگام برخورد با مشکلات چه وظایفی دارند؟

در چنین مواقعی، اعضای خانواده باید با توکل به خدا، صمیمیت و همکاری بین خود را بیشتر کنند و با در پیش گرفتن صبر و شکیبایی و دعوت یکدیگر به صبر، این مشکلات و حوادث را مدیریت کنند و نگذارند که خانواده دچار بحران شود و آسیب ببیند.

۴۱- واژه صِلَة و اَرْحَام به چه معناست؟

واژه صِلَة از وصل گرفته شده و به معنای اتحاد و پیوستگی است و اَرْحَام یعنی خویشان و نزدیکان.

۴۲- در فقه اسلامی، کمک کردن به اَرْحَام و خویشاوندان نسبت به دیگران اولویت دارد. صحیح (*) غلط ( )

۴۳- منظور از صِلَة اَرْحَام چیست؟

منظور از صِلَة اَرْحَام این است که افراد به دیدار خویشاوندان خود بروند و از یکدیگر خبر بگیرند. البته صِلَة اَرْحَام تنها به دید و بازدید خلاصه نمی شود و این دید و بازدیدها باید با مهر و محبت توأم باشند. کمک مالی به خویشاوندان نیز جزء صِلَة اَرْحَام محسوب می شود.

۴۴- در دادن نذری، زکات یا صدقه چه کسانی اولویت دارند؟

اگر در بین خویشاوندان نیازمندی وجود داشته باشد، باید او را بر دیگران مقدم بدانیم.

۴۵- فواید صلۀ ارحام برای خانواده ها چیست؟

ازدیاد مهر و محبت بین اقوام- خبردار شدن از مشکلات یکدیگر- اثرات مثبت از لحاظ روانی.

۴۶- چرا اصل دهم قانون اساسی، در قانون اساسی کشور ما وجود دارد؟

چون هیچ جامعه ای بدون خانواده امکان رشد و شکوفایی را ندارد و دین اسلام برای خانواده ارزش زیادی قائل شده است.

فوائد

@Motaleat909

۱- توضیح دهید که چرا حکومت ها پدید آمده اند؟

صاحب نظران معتقدند همان طور که زندگی اجتماعی یک ضرورت است و انسان ها نمی توانند به تنهایی زندگی کنند و نیازهای مادی و معنوی خود را برطرف کنند، داشتن حکومت نیز برای یک جامعه یک ضرورت است. و هیچ جامعه ای نمی تواند بدون وجود حکومت باقی بماند. زیرا در زندگی اجتماعی نیازهای مشترکی وجود دارد و افراد برای تنظیم امور خود به قوانین و مقرراتی نیاز پیدا می کنند. آنها همچنین برای اجرای قوانین و حل اختلافات، برقراری امنیت و نظم، ایجاد هماهنگی میان فعالیت های مختلف جامعه و دفاع از هجوم دشمنان ناگزیرند حکومتی تشکیل دهند و اداره امور جامعه را به افرادی بسپارند. بنابر این بدون نهاد حکومت، جامعه دچار اختلال و هرج و مرج می شود.

۲- همه حکومت ها کم و بیش وظایف مشابهی بر عهده دارند. صحیح (*) غلط ( )

۳- ممکن است برخی از حکومت ها وظایف خود را به درستی انجام ندهند. صحیح (*) غلط ( )

۴- برخی از مهم ترین وظایف حکومت ها را بنویسید.

✓ وضع قوانین و مقررات لازم در امور مختلف

✓ اجرای قوانین

✓ برقراری نظم و امنیت

✓ رسیدگی به اختلافات و شکایات ها

✓ تعلیم و تربیت

✓ حفظ میراث فرهنگی

✓ عمران و آبادانی کشور

✓ ایجاد وسایل و امکانات لازم برای رفع نیازهای معیشتی، اجتماعی و اقتصادی مردم

✓ ایجاد هماهنگی بین فعالیت های مختلف اقتصادی و اجتماعی

✓ دفاع از کشور و حفظ تمامیت ارضی

✓ مدیریت منابع طبیعی و ثروت هایی که به عموم مردم تعلق دارند

✓ حمایت از گروه های خاص و نیازمند مانند کودکان بی سرپرست، معلولان و از کار افتادگان

۵- چند مورد از مهم ترین وظایف حکومت را که در سؤال ۴ نوشته شده، انتخاب کنید و بگوئید از وظایف کدام قوه است؟

وضع قوانین و مقررات لازم در امور مختلف (مقننه) اجرای قوانین (مجریه) برقراری نظم و امنیت (قضائیه) رسیدگی به اختلافات و شکایات ها

(قضائیه) تعلیم و تربیت (مجریه) حفظ میراث فرهنگی (مجریه) عمران و آبادانی کشور (مجریه) ایجاد وسایل و امکانات لازم برای رفع نیازهای

معیشتی، اجتماعی و اقتصادی مردم (مجریه) ایجاد هماهنگی بین فعالیت های مختلف اقتصادی و اجتماعی (مجریه) دفاع از کشور و حفظ تمامیت

ارضی (مجریه) مدیریت منابع طبیعی و ثروت هایی که به عموم مردم تعلق دارند (مجریه) حمایت از گروه های خاص و نیازمند مانند کودکان بی

سرپرست، معلولان و از کار افتادگان (مجریه)

۶- نظر اسلام در مورد حکومت چیست؟

اسلام وجود حکومت را برای جامعه ضروری می داند اما در باره ماهیت حکومت و اینکه چه کسانی، چگونه و با چه قوانینی بر مردم حکومت

کنند، دیدگاهی دارد که باید به آن توجه کرد.

۷- پیامبر اکرم (ص) پس از هجرت از .. مکه .. به .. مدینه .. حکومت اسلامی را تشکیل داد.

۸- با توجه به آیه ۱۵۷ سوره بقره نظر قرآن در باره حق حاکمیت الهی چیست؟

خداوند ولی و سرپرست کسانی است که ایمان آورده اند. آنها را از ظلمت ها، به سوی نور بیرون می برد. (اما) کسانی که کافر شدند، اولیای آنها طاغوت ها هستند که آنها را از نور، به سوی ظلمت ها بیرون می برند. آنها اهل آتش اند و همیشه در آن خواهند ماند.

۹- خداوند در آیه ۵۹ سوره نساء در باره حق حاکمیت الهی چه می فرماید؟

ای کسانی که ایمان آوردید، فرمان برید از خدا و فرمان برید از رسول و اولیای امور از خودتان و اگر در چیزی ستیزه کردید به خدا و رسولش باز گردید.

۱۰- از نظر اسلام حق حاکمیت مطلق بر جهان از آن کیست؟

در جهان بینی توحیدی اسلام، حق مالکیت مطلق همه موجودات و پدیده های جهان فقط از آن خداست. انسان ها و همه موجودات دیگر تحت حاکمیت خدا قرار دارند و با پیروی از دستورات الهی، به سوی کمال حرکت کنند در جامعه ای که تحت حاکمیت قوانین الهی است.

۱۱- در جهان بینی توحیدی اسلام، حق مالکیت مطلق همه موجودات از آن ..... است.

الف) پیامبران ( ) ب) ولی فقیه ( ) ج) خداوند (*) د) انسان ها ( )

۱۲- جامعه ای که تحت حاکمیت قوانین الهی است چه ویژگی دارد؟

استعداد های انسان ها در پرتو شناخت حق شکوفا می شود. در چنین جامعه ای مالکیت و سلطه اقلیتی بر منابع و ثروت ها و امکانات عمومی و ظلم و تبعیض از میان می رود و عدالت حاکم می شود.

۱۳- اسلام چه نوع تقسیماتی را در حکومت قبول ندارد؟

تقسیم جامعه به گروه های حاکم و محکوم، ارباب و بنده و یا دادن حق حکومت و قانون گذاری به یک فرد یا طبقه، ظلم است.

۱۴- از دیدگاه اسلام چه کسانی شایستگی حکومت و قانون گذاری دارند؟

فقط آن گروه از مردم شایستگی دارند به نیابت و وکالت از جانب خدا، مجری قوانین الهی باشند که هم از این قوانین آگاهی و به آن ایمان داشته باشند و هم از نظر تقوا و عدالت از دیگر مردم بالاتر باشند. در رأس این گروه، پیامبران الهی و سپس جانشینان آنها یعنی امامان معصوم (ع) قرار دارند و در غیاب آنان، افراد صالح و متقی ادامه دهنده راه آنها هستند.

۱۵- چرا حق حاکمیت بر انسان ها از آن خداست؟

زیرا خداوند آفریننده انسان و مالک حقیقی این جهان هستی است و به همه امور آگاهی دارد.

۱۶- پس از پیروزی انقلاب اسلامی، حکومت .. جمهوری اسلامی .. در ایران تأسیس و جانشین حکومت .. شاهنشاهی .. شد.

۱۷- کلمه "جمهوری" در حکومت اسلامی ایران نشان دهنده چیست؟

نشان می دهد که شکل این حکومت، جمهوری است و در آن حق انتخاب و مشارکت مردم در حکومت به رسمیت شناخته می شود.

۱۸- کلمه "اسلامی" در حکومت اسلامی ایران نشان دهنده چیست؟

کلمه اسلامی نیز یعنی محتوای این حکومت اسلامی است و کشور با اصول و قوانین اسلامی اداره می شود. زمامداران آن نیز باید مؤمن و معتقد به اسلام و متعهد به اجرای آن باشند.

۱۹- بنیانگذار حکومت جمهوری اسلامی، .. امام خمینی .. (قدس سره) است.

۲۰- طبق قانون اساسی مهمترین رکن حکومت جمهوری اسلامی چیست و بر چه پایه ای است؟

رهبری می باشد و بر پایه ولایت فقیه است.

۲۱- سه قوه مقننه، قضائیه و مجریه تحت نظارت .. رهبری .. به اداره امور کشور می پردازد.

۲۲- ولایت به چه معناست؟

ولایت به معنای سرپرستی است.

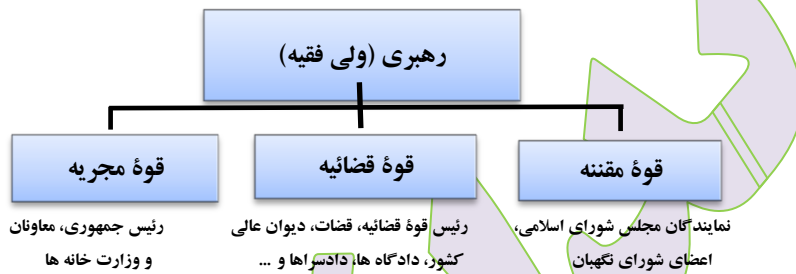
۲۳- از دیدگاه اسلام ولایت مختص چه کسی است؟

از دیدگاه اسلام، فقط خدا می تواند بر استان ولایت و حاکمیت داشته باشد. پیامبران و امامان معصوم (ع) نیز از طرف خداوند نمایندگی داشته اند که مردم را سرپرستی کنند.

۲۴- بر طبق اصل پنجم قانون اساسی در زمان غیبت امام زمان (عج) سرپرستی جامعه اسلامی بر عهده کیست؟

بر عهده فقیه عادل و باتقوا، آگاه به زمان، شجاع، مدیر و مدبر است.

۲۵- ارکان حکومت جمهوری اسلامی را رسم کنید.

۲۶- نمایندگان مجلس شورای اسلامی و اعضای شورای نگهبان مربوط به کدام یک از ارکان حکومتی زیر هستند؟

الف) قوه مجریه ( )   ب) قوه قضائیه ( )   ج) قوه مقننه (*)   د) رهبری ( )

۲۷- رئیس جمهوری، معاونان و وزارت خانه ها مربوط به کدام یک از ارکان حکومتی زیر هستند؟

الف) قوه مجریه (*)   ب) قوه قضائیه ( )   ج) قوه مقننه ( )   د) رهبری ( )

۲۸- چند مورد از مهم ترین وظایف و اختیارات رهبر جمهوری اسلامی را بنویسید.

- ✓ تعیین سیاست های کلی نظام و نظارت بر حسن اجرای آنها
- ✓ فرماندهی کل نیروهای مسلح
- ✓ نصب و عزل و قبول استعفای فقهای شورای نگهبان، رئیس قوه قضائیه، رئیس سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران و فرماندهان نیروی نظامی، انتظامی و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ...
- ✓ عفو یا تخفیف مجازات محکومان در حدود موازین اسلامی ...

۲۹- کدام مورد از وظایف و اختیارات رهبری نیست؟

الف) تعیین سیاست های کلی نظام و نظارت بر حسن اجرای آنها ( )   ج) نصب و عزل و قبول استعفای حقوقدان های شورای نگهبان (*)
ب) فرماندهی کل نیروهای مسلح ( )   د) عفو یا تخفیف مجازات محکومان در حدود موازین اسلامی ( )

۳۰- چرا تشکیل شوراهای اسلامی روستا، شهر، شهرستان و استان مورد توجه قرار گرفته است؟
از آنجا که نوع حکومت در کشور ما جمهوری است و مردم باید در همه شئون حکومت نقش و مشارکت داشته باشند.

۳۱- اعضای شوراها را چه کسانی انتخاب می کنند؟
مردم منطقه یا محل انتخاب می کنند.

۳۲- هدف از تشکیل شوراهای اسلامی چیست؟
شوراهای اسلامی با هدف همکاری مردم برای پیشبرد برنامه های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و عمرانی با توجه به شرایط و مقتضیات هر منطقه از کشور تشکیل می شوند.

۳۳- حکومت جمهوری اسلامی چه ویژگی هایی دارد؟
مردمی - اسلامی - انقلابی - بر پایه ولایت فقیه و ...

۳۴- ویژگی های رهبر در حکومت جمهوری اسلامی کدامند؟
فقیه عادل و باتقوا، آگاه به زمان، شجاع، مدیر و مدبر است.

@Motaleat909

۱- در یک جامعه نتیجه شکل گیری نهاد حکومت چیست؟

روابط متقابلی بین مردم و حکومت پدید می آید.

۲- منظور از واژه شهروندی چیست؟

واژه شهروندی به همین روابط متقابل مردم و حکومت اشاره دارد. شهروندی ارتباطی است که افراد را به یک حکومت مشخص پیوند می دهد و در نتیجه برای فرد و حکومت، حقوق و تکالیفی ایجاد می شود.

۳- منظور از حقوق شهروندی چیست؟

حقوق شهروندی در واقع وظایف و تکالیف حکومت را نسبت به مردم بیان می کند.

۴- حقوق و تکالیف شهروندی در کجا مشخص می شود؟

قوانین هر کشور به خصوص قانون اساسی آن، حقوق و تکالیف شهروندی را معین می کند.

۵- چرا حقوق و تکالیف شهروندی یکسان نیست؟

زیرا حقوق و تکالیف شهروندی متناسب با قوانین بوده و از کشوری به کشور دیگر فرق می کند. هر چند امروزه شباهت های زیادی نیز در حقوق و تکالیف شهروندی در جوامع مختلف مشاهده می شود.

۶- حقوق شهروندی طیف وسیعی از کدام حقوق را شامل می شود؟

از انواع حقوق سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و ...

۷- پنج مورد از انواع حقوق شهروندی را بر پایه قانون اساسی جمهوری اسلامی بنویسید.

✓ حق برخورداری از عدالت قانونی

✓ حق برخورداری از عدالت قضایی

✓ حق برخورداری از رفاه و تأمین اجتماعی

✓ حق مشارکت سیاسی

✓ حقوق فرهنگی

۸- عدالت قانونی یعنی چه؟

عدالت قانونی یعنی اینکه حکومت در وضع قوانین، اجرای قوانین و نظارت بر اجرای قوانین بین شهروندان تبعیض قائل نشود.

۹- پیامبر اکرم (ص) در مورد رعایت عدالت قانونی چه می فرمایند؟

... امت های پیشین گرفتار و نابود شدند، زیرا وقتی اشراف آنها جرمی مرتکب می شدند آنها را از مجازات معاف می کردند. اما وقتی زیر دستان آنها همان جرم را مرتکب می شدند آنها را به شدت مجازات می کردند.

۱۰- منظور از حق برخورداری از عدالت قضایی چیست؟

شهروندان حق دادخواهی دارند و هر کس می تواند به این منظور به دادگاه های صالح مراجعه کند. شهروندان حق دارند در همه دادگاه ها برای خود وکیل مدافع انتخاب کنند.

۱۱- حق برخورداری از رفاه و تأمین اجتماعی را توضیح دهید.

- ✓ کلیه شهروندان حق دریافت خدمات عمومی به صورت برابر و عادلانه و در کوتاه ترین زمان ممکن را دارند.
- ✓ شهروندان حق دارند در مواردی مانند: بیکاری، معلولیت، پیری، بازنشستگی، بی سرپرستی، از کار افتادگی و حوادث از تأمین اجتماعی بهره مند باشند.
- ✓ هر شهروند حق دارد به آموزش و پرورش، مراکز فرهنگی و ورزشی، آتش نشانی، پلیس و نظایر آن دسترسی آسان داشته باشد.
- ✓ شهروندان حق دارند در محیط پاک و سالم و بدون آلودگی زندگی کنند و از خدمات و امکانات بهداشتی و درمانی مناسب، به بهترین وجه برخوردار شوند.

۱۲- شهروندان در چه مواردی حق برخورداری از تأمین اجتماعی را دارند؟

بیکاری، معلولیت، پیری، بازنشستگی، بی سرپرستی، از کار افتادگی و حوادث.

۱۳- وظیفه حکومت در مورد رفاه و تأمین اجتماعی چیست؟

حکومت باید با برنامه ریزی مناسب، زمینه را برای رفع فقر و محرومیت و ایجاد شرایط مناسب زندگی فراهم کند

۱۴- مشارکت سیاسی یعنی چه؟

مشارکت سیاسی یعنی اینکه هر شهروند بتواند در امور سیاسی جامعه دخالت کند و در سرنوشت کشور خود نقش داشته باشد.

۱۵- مشارکت سیاسی مردم از چه راه هایی ممکن است صورت بگیرد؟

ممکن است از راه های مختلفی چون شرکت در انتخابات، عضویت و همکاری در احزاب و انجمن های سیاسی، شرکت در راه پیمایی ها و تظاهرات صورت بگیرد.

۱۶- در انتخابات مردم چه نقشی دارند؟

در انتخابات، مردم ممکن است انتخاب کننده باشند و به منظور انتخاب کارگزاران سیاسی در انتخابات شرکت کنند و یا خود داوطلب نمایندگی و به دست گرفتن امور حکومت باشند که در این حالت مردم باید به آنها رأی دهند.

۱۷- در مورد انتخاب مستقیم و غیرمستقیم مردم بر اساس قانون اساسی توضیح دهید.

بر اساس قانون اساسی جمهوری اسلامی، مردم برای انتخاب برخی از کارگزاران مانند رئیس جمهور (رئیس قوه مجریه)، نمایندگان مجلس شورای اسلامی و یا اعضای شوراهای شهر و روستا به طور مستقیم به افراد مورد نظر خود رأی می دهند.

۱۸- بر اساس قانون اساسی مردم برای انتخاب کدام یک از موارد زیر بصورت غیر مستقیم به افراد رأی می دهند؟

الف) رئیس جمهور ( )   ب) رهبر (*)   ج) شورای شهر و روستا ( )   د) نمایندگان مجلس ( )

۱۹- رهبر چگونه انتخاب می شود؟

الف) رأی مردم ( )   ب) مجلس خبرگان (*)   ج) شورای نگهبان ( )   د) نمایندگان مجلس ( )

۲۰- برخی از حقوق فرهنگی که در قانون اساسی مورد تأکید است را بنویسید.

حمایت از تشکیل خانواده و پاسداری از روابط خانوادگی، حمایت از تعلیم و تربیت شایسته، آزاد بودن استفاده از زبان های قومی و محلی در مطبوعات و رسانه های گروهی و تدریس ادبیات آنها در مدارس، در کنار زبان فارسی.

۲۱- اصل چهلم قانون اساسی چه می گوید؟

می گوید: هیچ کس نمی تواند اعمال حق خویش را وسیلهٔ اضرار به غیر یا تجاوز به منافع عمومی قرار دهد. به عبارت دیگر، شهروندان مجاز نیستند برای استفاده از حقوق خود به منافع عمومی زیان برسانند و حقوق دیگران را ضایع کنند.

۲۲- نمونه هایی از تجاوز نکردن به منافع عمومی و حقوق دیگران را بنویسید.

- ✓ همهٔ افراد حق انتخاب شغل دلخواه و کسب درآمد دارند اما فرض کنید فردی بخواهد در شهر و در حیاط خانهٔ خود دامداری ایجاد کند و دام پرورش دهد. از آنجا که این کار موجب آلودگی و ضرر رسیدن به بهداشت و سلامت ساکنان محله می شود و البته قانون نیز چنین اجازه ای را به وی نمی دهد، آن فرد مجاز به این کار نیست.
- ✓ همهٔ افراد، مالک اتومبیل خود هستند و حق دارند در جاده ها رانندگی کنند اما نباید با سرعت غیر مجاز حرکت کنند، زیرا این کار به جان دیگران آسیب می رساند.

۲۳- هر شهروند در قبال حقوق شهروندی، تکالیف و تعهداتی دارد برخی از این تکالیف را بنویسید.

- ✓ رعایت قانون و مقررات
- ✓ همکاری با دولت
- ✓ پرداخت مالیات و عوارض
- ✓ دفاع از کشور
- ✓ امر به معروف و نهی از منکر

۲۴- اثرات نادیده گرفتن قانون یا سرپیچی از آن چیست؟

موجب اختلال و هرج و مرج در جامعه می شود.

۲۵- قانون چه موقع جایگاه واقعی خود را در جامعه پیدا می کند؟

وقتی پیدا می کند که همهٔ افراد، اعم از کارگزاران و مسئولان و مردم، آن را رعایت کنند و به آن پایبند باشند.

۲۶- برنامه ها و اقدامات عمرانی، اقتصادی و اجتماعی حکومت ها چه زمانی ثمر می دهد و به هدف می رسد؟

زمانی ثمر می دهد و به هدف می رسد که شهروندان نسبت به پیشرفت کشور دلسوز و حساس باشند و با دولت مشارکت و همکاری کنند.

۲۷- پیام مقام معظم رهبری در نوزدهم آذرماه در مورد همکاری مردم و دولت چه بود؟

... دولت کارگزار ملت است و ملت کارفرمای دولت است. هر چه بین ملت و دولت صمیمیت بیشتر و همدلی بیشتری باشد، کارها بهتر پیش خواهد رفت.

۲۸- شعار سال ۱۳۹۴ چه بود؟

دولت و ملت همدلی و همزبانی

۲۹- بخشی از درآمدهای دولت از راه .. مالیات.. و .. عوارض .. تأمین می شود.

۳۰- مالیات چیست؟

مبلغی است که شهروندان بر اساس قانون و به صورت بلاعوض به دولت پرداخت می کنند تا صرف هزینه های عمومی کشور شود.

۳۱- عوارض را با ذکر مثال تعریف کنید.

عوارض مبلغی است که شهروندان در مقابل دریافت خدمتی از دستگاه های اداری و دولتی، به آنها می پردازند، برای مثال، پولی که بابت امتیاز شمارگر (کنتور) آب و برق، صدور گواهی نامه رانندگی، عبور از بزرگراه ها یا وارد کردن کالا به کشور و مانند آن پرداخت می شود.

۳۲- هدف از تشکیل نیروهای نظامی و انتظامی چیست؟

تأمین امنیت کشور و حراست از مرزها و حفظ تمامیت ارضی.

۳۳- دفاع از کشور در مقابل دشمنان در زمان صلح و جنگ، تکلیف همه .. شهروندان .. است.

۳۴- هدف از عضویت در سازمان بسیج و انجام خدمت سربازی توسط پسران چیست؟

برای حفظ آمادگی دفاعی و ادای تکلیف مهم انجام می گیرد.

۳۵- اصل ۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در مورد چیست؟

الف) امر به معروف و نهی از منکر (*) (ب) دفاع از کشور ( ) (ج) پرداخت مالیات ( ) (د) خط و زبان ( )

۳۶- اصل ۸ قانون اساسی در باره امر به معروف و نهی از منکر چه می گوید؟

می گوید: در جمهوری اسلامی ایران دعوت به خیر، امر به معروف و نهی از منکر وظیفه ای است همگانی و متقابل بر عهده مردم نسبت به یکدیگر، دولت نسبت به مردم و مردم نسبت به دولت. شرایط و حدود و کیفیت آن را قانون معین می کند.

۳۷- حقوق شهروندی جمهوری اسلامی را با دوره قاجار به مقایسه کنید.

عدم وجود حق آزادی بیان، اظهار نظر و انتقاد در دوره قاجار - عدم مشارکت مردم در امور سیاسی و از عدالت قانونی ... - دسترسی کم مردم به حقوق رفاهی و تأمین اجتماعی - به خاطر تفکر ارباب رعیتی حق برخورداری از عدالت قانونی و قضایی نیز کم بود - در آن دوره مردم با عنوان رعیت شناخته می شدند نه شهروند.

۳۸- کدام اصل قانون اساسی کشور ما مربوط به حق تأمین اجتماعی است؟

اصل ۲۹ قانون اساسی

۱- برای بهره وری بیشتر در کارها به چه نکاتی باید توجه کنیم؟

ما در هر محیطی که هستیم، در خانه، مدرسه، اداره، کارخانه، مزرعه و ... می توانیم با فکر کردن و چاره اندیشی، کارها را مؤثرتر و مفیدتر انجام دهیم. به عبارت دیگر، می توانیم هدف های درست را انتخاب کنیم، از امکاناتی که داریم عاقلانه و صحیح بهره ببریم و از اسراف و اتلاف منابع بپرهیزیم.

۲- بهره وری با چه مفاهیم و یا اقداماتی ارتباط دارد؟

بهره وری با صرفه جویی، انجام دادن کارها به صورت آگاهانه و عاقلانه، جلوگیری از اسراف و اتلاف منابع، استفاده صحیح از امکانات و نعمت های الهی، کاهش هزینه ها و مانند آن ارتباط دارد.

۳- بهره وری یعنی چه؟

بهره وری یعنی از بین کارهای ممکن، کار درست را انتخاب کنیم و آن را با روش درست انجام دهیم. (اثر بخشی و کارایی)

۴- حدیثی از پیامبر (ص) در مورد بهره وری بیان کنید؟

"خداوند دوست دارد اگر کسی از شما کاری انجام می دهد، آن را محکم و بی عیب انجام دهد."

۵- این سخن از کیست؟ و در چه موردی است؟ "فردی که به کار بی اهمیت پردازد، امور مهم تر را تباه ساخته است."

از حضرت علی (ع) و در مورد بهره وری می باشد.

۶- نمونه هایی از تفکر بهره وری در زندگی مردم در روزگار گذشته را بنویسید.

ابداع و حفر قنات، ذخیره کردن آب در آب انبارها، خشک کردن و ذخیره محصولات کشاورزی و تعاون و همیاری در امور کشاورزی.

۷- فرهنگ چه نقشی در افزایش بهره وری دارد؟

فرهنگ، نقش مهمی در افزایش بهره وری یک جامعه نیز دارد. اگر همه افراد بهره وری در فعالیت های مختلف را ارزش بدانند، جامعه از نظر مادی و معنوی پیشرفت می کند.

۸- بهره وری چه نوع نگرشی است؟

بهره وری، یک نگرش نسبت به زندگی است. نگرشی که بر اساس آن، انسان می کوشد هوشمندانه کار کند، با به کارگیری روش های عاقلانه، بهتر به اهداف مادی و معنوی خود برسد و بهترین نتیجه را بدست آورد.

۹- معنی آیات قرآن کریم و سخنان امامان معصوم (ع) را بخوانید. عوامل مؤثر در بهره وری را از آنها استخراج و فهرست کنید.

✓ بخورید و بیاشامید و اسراف نکنید. (به هدر دادن و اسراف کردن)

✓ و در امورشان با یکدیگر مشورت می کنند. (مشورت کردن و استفاده از نظرات دیگران)

✓ هر کس میانه روی کند هرگز محتاج نشود. (میانه روی و اعتدال)

✓ کسی که برای تأمین مخارج خانواده اش تلاش کند همانند کسی است که در راه خداوند جهاد می کند (اهمیت به کار و تلاش و خانواده)

✓ شما را به تقوای الهی و نظم در امور سفارش می کنم. (تقوا)

✓ ... فرصت ها مانند ابر می گذرند، پس فرصت های نیکو را غنیمت بشمرید و از آنها استفاده کنید. (برنامه ریزی در زندگی)

۱۰- هر یک از هنجارهای زیر در جامعه چگونه از بهره وری جلوگیری می کند و در تضاد با آن است؟

✓ مهمانی ها، مجالس و جشن های مفصل و پرهزینه (اسراف)

✓ مدگرایی و چشم و هم چشمی در خرید لباس به جای تمیز و ساده پوشی (زیاده روی)

✓ نداشتن برنامه مناسب برای اوقات فراغت و تفریح (بی نظمی)

✓ ورزش نکردن و پر خوری (عدم توجه به سلامتی)

۱۱- نظر شما درباره افرادی که می خواهند با کار نکردن یا کار کم به ثروت یا موفقیت های بزرگ دست یابند چیست؟

هیچ موفقیتی بدون داشتن همت و تلاش میسر نمی شود و این افراد اگر به جایی هم برسند نمی توانند خود را در آن جایگاه نگه دارند.

۱۲- چند راهکار مهم برای افزایش بهره وری در زندگی را بیان کنید.

✓ استفاده مناسب از وقت و زمان

✓ نظم، ترتیب و انضباط در کارها

✓ اصلاح عادت های غلط مصرفی

✓ انجام دادن کارها از روی آگاهی

✓ تنظیم جدول بودجه اقتصادی

۱۳- وقت و زمان ثروتی است که قابل ذخیره و پس انداز نیست. صحیح(*) غلط ( )

۱۴- وقت و زمان چگونه تلف می شود؟

اگر برنامه و اولویت بندی نداشته باشیم و از وقت، درست استفاده نکنیم، وقت تلف می شود و زمان دیگر به عقب بر نمی گردد.

۱۵- نظم، ترتیب و انضباط در کارها چگونه باعث افزایش بهره وری در زندگی می شود؟

وسایل و لوازمی که با آنها در محیط های مختلف سروکار داریم، باید مرتب و منظم باشند. ساعت مقرر سرکار حاضر شدن و با برنامه ریزی به کارها رسیدگی کردن موجب افزایش بهره وری می شود.

۱۶- صرفه جویی چیست؟

صرفه جویی کم مصرف کردن نیست بلکه درست و به اندازه است. برای مثال برخی خانواده ها در خرید مایحتاج زندگی یا برگزاری مهمانی ها و تهیه غذا اسراف یا زیاده روی می کنند و اغلب، بخشی از مواد غذایی را دور می ریزند. استفاده صحیح از منابع و انرژی و اتلاف نکردن آنها نیز باید مورد توجه قرار بگیرد.

۱۷- انجام دادن کارها از روی آگاهی چگونه باعث افزایش بهره وری می شود؟

با کسب دانش و مهارت لازم برای هر کار، بازدهی کار ما بیشتر می شود و کمتر اشتباه می کنیم. برای مثال، اگر روش تعمیر وسیله ای را ندانیم و به آن دست بزنیم، ممکن است آن را خراب تر کنیم. برخی از مواد و وسایل به دلیل ناآگاهی افراد از روش های درست نگه داری آنها از بین می روند. مانند اگر شیوه صحیح شست و شوی یک لباس یا نگهداری مواد غذایی را ندانیم، رودتر از بین می روند و یا غیر قابل استفاده می شوند.

۱۸- کدام گزینه نقشی مهمی در افزایش بهره وری دارد؟

الف) فرهنگ (*)

ب) اقتصاد ( )

ج) سیاست ( )

د) حکومت ( )

۱۹- آیا سطح بهره وری دانش آموزی که کیف یا کمد لوازم التحریرش شلوغ و نامرتب است، پایین می رود؟

بله، چون نداشتن نظم و ترتیب و انضباط در کارها باعث هدر رفتن وقت و زمان برای پیدا کردن وسایل و لوازم التحریرش می شود و باعث پایین آمدن بهره وری می شود.

۲۰- منظور از تنظیم جدول بودجه اقتصادی چیست؟ تنظیم این بودجه چه فایده ای دارد؟

تنظیم جدولی که در آن درآمدها و هزینه های (دخل و خرج) ماهانه افراد یا خانواده نوشته می شود و همکاری بین اعضای خانواده نیز از راهکارهای کمک به بهره وری است. مخارج شما کنترل می شود، اندوخته های شما بهتر مدیریت می شود، هزینه های غیر ضروری حذف می شود و خانواده دچار مشکل نمی شود.

۲۱- یکی از عادت های غلط بعضی از دانش آموزان مصرف نادرست و بی رویه کاغذ است، چند راهکار برای بهره وری در مصرف

کاغذ پیشنهاد کنید.

استفاده از دو طرف کاغذ، استفاده از کاغذ های باطله، استفاده از پشت برگه ها به عنوان چرک نویس، ساخت کاردستی از کاغذ های باطله، استفاده از دفاتر سال های قبل، استفاده از وایت برد کوچک خانگی و ...

@Motaleat909

۱- منظور از فعالیت اقتصادی چیست؟

هر جامعه ای برای ادامه زندگی و رفع نیازهای خود ناگزیر است از منابع طبیعی استفاده کند و وسایل مورد نیاز خود را تولید کند. به این کار "فعالیت اقتصادی" گفته می شود.

۲- تولید ممکن است تولید .. کالا.. یا .. خدمت.. باشد.

۳- همه افراد جامعه و حتی تولیدکنندگان و توزیع کنندگان به نوبه خود مصرف کننده اند. صحیح (*) غلط ( )

۴- بین افراد رابطه اقتصادی چگونه ایجاد می شود؟

افراد در این فعالیت ها با یکدیگر ارتباط برقرار می کنند. بدین ترتیب هیچ جامعه ای نمی تواند بدون فعالیت های اقتصادی به حیات خود ادامه دهد و در همه جوامع، چرخه تولید، توزیع و مصرف وجود دارد و همواره بین افراد روابط اقتصادی برقرار می شود.

۵- برای افزایش بهره وری اقتصادی چه باید کرد؟

برای افزایش بهره وری در فعالیت های اقتصادی، باید بهره وری را در تولید و توزیع افزایش دهیم و الگوی مصرف را نیز عقلانی کنیم.

۶- منظور از نهاده (داده ها) یا ورودی چیست؟

منابع طبیعی، معدن، مواد خام و انرژی-نیروی کار (مدیر، متخصصان، کارکنان، کارگران سرمایه (پول، زمین، کارخانه، تجهیزات و ماشین الات، ساختمان) سایر هزینه ها (مالیات، تحقیقات)

۷- در اقتصاد، بهره وری را نسبت .. ستانده ها .. به .. داده ها .. تعریف کرده اند.

۸- اگر بخواهیم تولید کالا یا خدمت (ستانده ها) را افزایش دهیم چه باید بکنیم؟

باید در نهاده ها یا فرایندها تغییرات مطلوبی به وجود بیاوریم.

۹- اگر میزان هزینه های تولید (نهاده ها) را افزایش دهیم و به همان اندازه میزان تولید افزایش یابد، باز هم می توانیم ادعا کنیم بهره وری اتفاق افتاده است؟

خیر چون با افزایش هزینه و تولید ثابت، قیمت کالا بالا می رود.

۱۰- آیا در محل زندگی شما مراکز خریدی وجود دارند که بتوان گفت موجب عرضه بهتر کالا یا خدمات شده اند و بهره وری در توزیع را بالا برده اند؟ در باره آنها توضیح دهید.

بله، عمده فروشی هایی که قیمت ها را پایین تر از روی کالا می فروشند یا فروشگاه های زنجیره ای که باعث شده فروش روزانه آنها بالا رود.

۱۱- جایگاه تولید در اسلام چیست؟

از دیدگاه اسلام، طبیعت و منابع طبیعی، آیات و نشانه های حکمت خداوند و نعمت های الهی هستند. و انسان حق استفاده بی رویه از طبیعت و لطمه زدن به آن را ندارد. همچنین از منظر اسلام، اقتصاد و تولید وسیله اند نه هدف یعنی تولید وسیله ای است که انسان از طریق آن نیازهای ضروری خود را رفع می کند و به مسائل مهم تر می پردازد.

۱۲- در دنیای امروز تولید به چه هدفی صورت می گیرد؟

در دنیای امروز، تولید با هدف کسب سود بیشتر انجام می گیرد و سودجویان بدون توجه به تخریب و نابودی طبیعت همچنان به تولید بیشتر ادامه می دهند.

۱۳- از نظر اسلام، اقتصاد و تولید هدفند، نه وسیله . صحیح ( ) غلط (*)

۱۴- سیاست کشورهای قدرتمند صنعتی در بهره برداری از طبیعت و منابع طبیعی چیست؟

کشورهای قدرتمند صنعتی امروز سعی می کنند از طبیعت و منابع طبیعی خود محافظت کنند اما با تبلیغات و تحت تأثیر قرار دادن مردم دیگر کشورها، مصرف گرایی را که موجب تخریب محیط زیست می شود، تشویق می کنند.

۱۵- چرا افزایش تولید به هر روشی و هر قیمتی مجاز نیست؟

چون افزایش تولید و فعالیت های اقتصادی اگر به محیط زیست لطمه بزند، با اصول بهره وری سازگار نیست زیرا نابودی و تخریب طبیعت، خود هزینه های مجدد و مشکلات جبران ناپذیری برای ما به وجود می آورد.

۱۶- در دو دهه اخیر در نواحی داخلی کشور ما به طور بی رویه .. چاه های عمیقی .. حفر شد.

۱۷- کشورهای صنعتی قدرتمند با بهره برداری بی رویه از منابع طبیعی چه چیزی را تشویق می کنند؟

مصرف گرایی

۱۸- حفر بی رویه چاه های عمیق چه مشکلاتی را پیش می آورد؟

مشکلاتی چون کم آبی شدید در منطقه، خشک شدن مزارع و تخلیه روستاها و یا افزایش احتمال بروز زمین لرزه را به دنبال دارد که جبران آنها بسیار دشوار است.

۱۹- استفاده از سموم کشاورزی چه مزایا و معایبی دارد؟

مصرف این مواد میزان تولید سبزیجات و میوه ها را بالا می برد اما به دلیل انتقال سموم به آب و خاک و بدن انسان، موجب شیوع بیماری های خطرناک می شود و پس از آن باید هزینه های زیادی برای درمان مردم صرف شود.

۲۰- چرا امروزه بجای واژه بهره وری، از بهره وری سبز استفاده می شود؟

بخاطر اهمیت حفظ محیط زیست.

۲۱- منظور از بهره وری سبز چیست؟

این است که از ابزارها، روش ها و فناوری های مختلف در همه مراحل تولید، توزیع و مصرف به گونه ای استفاده کنیم که تأثیرات مضر و منفی فعالیت ها بر محیط زیست به کمترین حد ممکن برسد.

۲۲- بهره وری در کشور ما چگونه است؟

متأسفانه کشور ما در مقایسه با برخی کشورها از نظر بهره وری وضعیت چندان مطلوبی ندارد.

۲۳- وظیفه ما در مورد بهره وری در کشورمان چیست؟

همه ما موظفیم با برنامه ریزی صحیح، نگرش بهره وری را در همه فعالیت های بخش های مختلف اقتصاد (کشاورزی، صنعت و خدمات) ترویج کنیم و به کار بگیریم.

۲۴- به چه دلیل مقام معظم رهبری توصیه به طراحی سیاست اقتصاد مقاومتی را دادند؟

پس از انقلاب اسلامی، کشورهای سلطه گر و قدرت های بزرگ اقتصادی که با وقوع انقلاب، منافع خود را در خطر می دیدند مشکلاتی مانند جنگ تحمیلی، تحریم اقتصادی و ... را بر سر راه ما قرار دادند تا از پیشرفت کشورمان جلوگیری کنند. این مخالفت ها تا امروز نیز ادامه دارد و آنها سعی می کنند ایران را از نظر اقتصادی شکست بدهند.

۲۵- سیاست اقتصاد مقاومتی را چه کسی توصیه و رهنمود کردند؟

الف) رهبر معظم (*)   ب) رئیس جمهور ( )   ج) رئیس مجلس ( )   د) رئیس قوه قضائیه ( )

۲۶- اقتصاد مقاومتی یعنی چه؟

اقتصاد مقاومتی یعنی در شرایط سخت بتوانیم کمترین اتلاف هزینه را داشته باشیم، روی پای خود بایستیم، از تولید ملی حمایت کنیم، از اسراف پرهیزیم و از منابع و امکانات حداکثر استفاده را بکنیم.

۲۷- محور اصلی اقتصاد مقاومتی، .. بهره وری .. است.

۲۸- وظیفه سازمان ملی بهره وری ایران چیست؟

در زمینه وضعیت بهره وری و چگونگی راه های افزایش آن در بخش های مختلف اقتصادی کشور مطالعه، سیاست گذاری و نظارت می کند.

۲۹- دانش آموزان از چه راه هایی می توانند به تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی در کشور کمک کنند؟ (دست کم سه پیشنهاد)

استفاده از تولیدات داخلی - صرفه جویی در مصرف لوازم التحریر - بازیافت کاغذ های باطله.

@Motaleat909

"آفتاب به گیاهش حرارت می دهد که سر از خاک بیرون آورده باشد"

موفق و پیروز باشید

علی ندافی

اردیبهشت

۱۳۹۹